

171
1967 ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЙ СБОРНИК ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

5

ପ୍ରାଚୀ

ଟ୍ୟୁଲୋବ୍‌ରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ୍ - 1967

၂၀၆၁၁၆၆၀

1.	Задание № 481 — «Сориентируйся в астрономии»	3
2.	Задание № 505 — «Планеты и звезды»	9
3.	Задание № 583 — «Координаты звезд»	16
4.	Задание № 585 — «Видимые звезды»	26
5.	Задание № 587 — «Составь схему звездного неба»	31
6.	Задание № 589 — «Составь схему звездного неба»	34
7.	Задание № 663 — «Найди звезду»	36
8.	Задание № 9/419 — «Найди звезду»	39
9.	Задание № 9/419 — «Найди звезду»	51
10.	Задание № 9/419 — «Найди звезду»	58
11.	Указания о приеме учащихся в вечерние (сменные) и заочные средние общеобразовательные школы	60

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
12 აპრილის ბრძანება № 481

„ნორჩ რაციონალიზატორთა“ და „ნორჩ კინომოცვასულთა“
1966 წლის თემატური დათვალიერების მონაწილეთა დაჯილდოვ-
ბის თაობაზე სსრ კავშირის სახალხო მუსიკოგის მიღწვათა
გამოცენის მთავარი კომიტეტის დადგენილების გაცემის
შესახებ

ვაჭერებ სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამო-
ცენის მთავარი კომიტეტის 1966 წლის 29 ნოემბრის № 175
დადგენილებას „ნორჩ რაციონალიზატორთა“ და „ნორჩ კინომოც-
ვარულთა“ თემატური დათვალიერების 1966 წლის მონაწილეთს
დაჯილდოების შესახებ

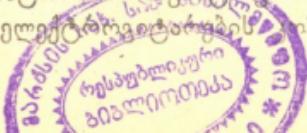
„სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოცენის მთავარი
კომიტეტი აღენს დაჯილდოებულ იქნენ:

საქართველოს სსრ-ში

სპარტიო დიპლომით

საქართველოს სსრ ნორჩ ტექნიკოსთა
ცენტრალური სადგური
ქ. თბილისი

მუშაობის კარგი ორგანიზაციის, ნორჩ ფიზიკოსთა, ქიმიკოს-
თა ოლიმპიადის ჩატარების, გამოფენების, შეჯიბრებების, თეოთ-
ნაკეთი ხელსაწყოების და თვალსაჩინო მასალების დამზადებისათვის
კონკურსების მოწყობის, სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწესებუ-
ლებებისადმი დახმარების გაწევის, კიბერნეტიკული ხელსაწყოების,
ნიადაგის თერმომეტრის, ტრანზისტორის მაგნიტოფონის, მაღალი
სიხშირის ტრანსფორმატორის, ელექტროგარენტაციის კომპლექტის.

ავტომობილების ახალი მოდელების დამუშავებისა და დაწესებულების
სათვის.

**ოქროს შედლითა და ფულადი ჯილდოთი
ორახი მანეთის ოდენობით**

ეპიტაშვილი გიორგი გიორგის ძე—ნორჩი ტექნიკოსთა ცენტ-
რალური სადგურის დირექტორი—ტექნიკური წრეების ქსელის
განვითარებისათვის, ოლიმპიადების, კონკურსების, შეჯიბრებების
ორგანიზაციისა და ჩატარებისათვის, ელექტროგიტარების კომპლექ-
ტის, ნიადაგის თერმომეტრის, ავტომანქანების მოდელების, ტრან-
ზისტორებიანი მაგნიტოფონის დამუშავებასა და დამზადებაში მო-
ნაწილეობისათვის.

**ბრინჯაოს შედლით და ფულადი ჯილდოთი
ორმოცდათი მანეთის ოდენობით**

ჩარგეიშვილი როინ ირაკლის ძე—რადიოტრიის ხელმძღვანელი—
ელექტროგიტარის, ერთხმიანი მუსიკალური ინსტრუმენტისა და
მაღალი სიხშირის ორარხიანი გამაძლიერებლის დამუშავებისა
და დამზადებისათვის.

**შედლით „ხმელეთის ნორჩი მონაწილე“
და ფულადი ჯილდოთი ოცდახუთი მანეთის ოდენობით**

გარაყანიძე ზაალ—ნორჩი-ტექნიკოსი—ელექტროგიტარისა და
მაღალი ხარისხის ორარხიანი გამაძლიერებლის დამზადებაში მონა-
წილეობისათვის;

გურეშიძე ნუჯზარ—ნორჩი-ტექნიკოსი—ელექტროგიტარისა და
მაღალი სიხშირის ორარხიანი გამაძლიერებლის დამზადებაში მონა-
წილეობისათვის;

დიდებულიძე ირაკლი—ნორჩი ტექნიკოსი—მაღალი სიხშირის
ტრანსფორმატორისა და გამომცდელი ხელსაწყოს დამზადებისათვის;

კარბელაშვილი ნინო—ნორჩი-ტექნიკოსი—„ადამიანის ხასია-
თის“ განმაზლვრელი კიბერნეტიკული ხელსაწყოს დამზადებისათვის;

მაგდალიანოვი კუზმა—ნორჩი-ტექნიკოსი — მონოლითანდაგიანი
რკინიგზის და მიკროლიტრაჟიანი ავტომანქანა „სპუტნიკის“ მო-
დელების დამზადებისათვის;

სომხიშვილი სპარტაკ—ნორჩი ტექნიკოსი— ელექტრონული
სასწორის მოდელის დამზადებისათვის;

ტატევოსიანი გენრიხ—ნორჩი ტექნიკოსი—დედამიწის ხელოვ-
ნური თანამგზავრების მოდელების დამზადებისათვის;

თვალური თემურ—ნორჩი ტექნიკოსი—ტრანზისტორებზე მთ-
მუშავე პორტატიული მაგნიტოფონის დამზადებისათვის;
ტიგიშვილი ავთანდილ—ნორჩი ტექნიკოსი—ფოტოექსპონო-
მეტრისა და ნიადაგის თერმომეტრის დამზადებისათვის;

მეორე ხარისხის დიპლომით:

შრომის წითელი დროშის ორდენისანი—პ. ძნელაძის სახ.
თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლე—ტექნიკური წრე-
ების მუშაობის კარგი ორგანიზაციის, მოკლეტალლიანი რადიოსად-
გურის, ერთხმიანი ელექტრომუსიკალური ინსტრუმენტის, სასკოლო
გამომცდელ-მასწავლებელი მანქანის და „გსსდ“ გენერატორის და-
მუშავებისა და დამზადებისათვის.

მედლით „გამოფენის ნორჩი მონაწილე“

და ფულადი ჯილდოთი ოცდახუთი მანეთის ოდენობით:

არველაძე გასილ—ნორჩი ტექნიკოსი—სასკოლო გამომცდელ-
მასწავლებელი მანქანის დამუშავებისა და დამზადებისათვის;

ბახჩიგულიანი მიხეილ—ნორჩი ტექნიკოსი—სტანდარტული
სიგნალების „გსსდ“ გენერატორის დამზადებისათვის;

მაისურაძე თენგიზ—ნორჩი ტექნიკოსი—სასკოლო გამომცდელ-
მასწავლებელი მანქანის დამუშავებისა და დამზადებისათვის;

მუხარატოვი ბრო—ნორჩი ტექნიკოსი—ერთხმიანი ელექტრომუ-
სიკალური ინსტრუმენტის დამზადებისათვის.

მესამე ხარისხის დიპლომით:

ქ. გორის ნორჩი ტექნიკოსთა სადგური—ქალაქის სკოლებში
საწრეო მუშაობის კარგი ორგანიზაციის, ელექტრონული თერმო-
მეტრის, თერმორეგულატორის და ელექტრონული მეტრონომის
დამუშავებისა და დამზადებისათვის;

ქ. თბილისის 86-ე საშ. სკოლა—ტექნიკური წრეების მუშაო-
ბის კარგი ორგანიზაციის, დაბალი სიხშირის სტერეოგამაძლიერებ-
ლის, ლიმფური ტესტერის, სტრობოსკოპიული ტახომეტრის დამუ-
შავებისა და დამზადებისათვის.

კარაპეტიანი რონდოზ ალექსანდრეს ძე—რადიოწრის ხელ-ი—
წრის მუშაობის ორგანიზაციის, რადიომიმღებების, რადიოსადგუ-
რის, დაბალი სიხშირის მაღალხარისხოვანი სტერეოგამაძლიერებ-
ლის, სტრობოსკოპიული ტახომეტრის დამუშავებისა და დამზადე-
ბისათვის.

შედლით „გამოფენის ნორჩი მონაწილე“ და ცულარი ჯილდოთი
ოცდახუთი მანეთის ოდენობით

არეთინოვი ღლევ — ნორჩი ტექნიკოსი — სტრობოსკოპიული ტახომეტრის დამზადებისათვის;

ვილდანოვი ალექსანდრე—ნორჩი ტექნიკოსი—ლამფური ტესტერის დამზადებისათვის.

მესამე ხარისხის დიპლომით

სამხრეთ ოსეთის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგური — თლ-
ჭის სკოლებში ტექნიკური წრეების მუშაობის კარგი ხელმძღვანე-
ლობის, მოსიარულე ექსკავატორის მოქმედი მოდელის, ვიბრომან-
ქანის მოდელის, ელექტროდიაგნოსტიკოსის, ელექტრული ვიბრო-
ბუნერის დამუშავებისა და დამზადებისათვის.

შედლით „გამოფენის ნორჩი მონაწილე“ და ფულადი ჯილდოთი
ოცდახუთი მანეთის ოდენობით

გოგინვეი მიხეილ—ნორჩი ტექნიკოსი—მოსიარულე ეჭსკავა-
ტორის მოქმედი მოდელის დამზადებაში მონაწილეობისათვის;

კაზოვები მიხეილ—ნორჩი ტექნიკოსი—ვიბრომანქანის შოდელის
დამზადებისათვის;

კოჩიევი გივი—ნორჩი ტექნიკოსი—ელექტრული ვიბრობუნ-
კერის მოდელის დამზადებისათვეს;

სერვენტიები ვიტალი—ნორჩი ტექნიკოსი—მოსიარულე ექსპა-
ვატორის მოქმედი მოდელის დამზადებისათვის;

ხარებოვი ზაგრატ—ნორჩი ტექნიკოსი—ელექტროდიაგნოზი-
კოსის დამზადებისათვის.

მოხარეინი გენადი—ნორჩი ტექნიკოსი—ელექტრონული გა-
მომცდელ-მასწავლებელი მანქანის დამუშავებასა და დამზადებაში შო-
ნაწილეობისათვის;

ოცსიანიკოვი ნიკოლოზ—ნორჩი ტექნიკოსი—ელექტრონული
გამომცდელ-მასწავლებელი მანქანის დამუშავებასა და დამზადებაში
შონაწილეობისათვის;

შეერჩეო გრიგოლ—ნორჩი ტექნიკოსი—ელექტრონული გა-
მომცდელ-მასწავლებელი მანქანის დამუშავებასა და დამზადებაში
შონაწილეობისათვის.

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის
მიღწევათა გამოცენის მთავარი
კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე პ. ელიუტინია“

სსრ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოცენის მთავარი
კომიტეტის 1966 წლის 29 ნოემბრის (№ 175) დადგენილების
განსახორციელებლად

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ .

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა,
სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რაიონების, ქალაქების განათლების
განყოფილებათა გამეცება:

ა) გააცნონ სკოლის დირექტორებს სსრ კავშირის სახალხო
მეურნეობის მიღწევათა გამოცენის მთავარი კომიტეტის ზემოაღ-
ნიშნული დადგენილება და ხელი შეუწყონ სკოლებსა და სკოლის
გარეშე დაწესებულებებში არსებულ ნორჩ ტექნიკოსთა წრეების
მუშაობის გაუმჯობესებას;

ბ) უზრუნველყონ სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწე-
ვათა გამოცენაზე ბეჭედთა საუკეთესო ნამუშევრების ექსპონირება.

2. ნორჩ ტექნიკოსთა წრეების მუშაობის მაღალ დონეზე და-
ყენებისა და სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამო-
ცენაზე ბავშვთა საუკეთესო ექსპონატების წარდგენისათვის გამო-
ცენაზე ბავშვთა საუკეთესო ექსპონატების წარდგენისათვის გამო-

ცენაზე მაღლობა:

1. გიორგი გიორგის ძე ეპიტაშვილს (ნორჩ ტექნიკური ცენტრალური სადგურის დირექტორს) და ამავე სადგურის შემადგენლობას;
2. როინ ირაკლის ძე ჩარგვიშვილს (ნორჩ ტექნიკური ცენტრალური სადგურის რადიო წრის ხელმძღვანელი);
3. ჯუანშერ ალექსანდრეს ძე კვარაცხელიას (გ. ძნელაძის სახელმისამართის პიონერთა და მოსწავლეთი სასახლის დირექტორი);
4. გახტანგ გიორგის ძე ცოტნიაშვილს (ქ. გორის ნორჩ ტექნიკური სადგურის დირექტორი);
5. რობერტ აირაპეტის ძე ბაბაიანს (ქ. თბილისის 76-ე საშ. სკოლის დირექტორი);
6. იაკობ სტეფანეს ძე შახრამანიეს (ქ. თბილისის 86-ე საშ. სკოლის დირექტორი);
7. რონდოზ ალექსანდრეს ძე კარაცხეტიანს (ქ. თბილისის 86-ე საშ. სკოლის რადიო ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი);
8. გაბრიელ კუჩმას ძე ბაგაევს (ცხინვალის ნორჩ ტექნიკური სადგურის დირექტორი).
3. მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა სამმართველოშ (ამბ. ს. არველაძე) უზრუნველყოს სკოლებისა და სკოლის გარეშე დაწესებულებების ტექნიკური წრეები, ლაბორატორიები, კაბინეტები შესატყობინი ხელსაწყოებითა და მასალებით.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ქართველობის სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.

15 აპრილის ბრძანება № 505

წალენჯიხისა და ჩხოროწყუს რაიონების საღამოს (ცელის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

წალენჯიხისა და ჩხოროწყუს რაიონების საღამოს (ცელის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების მასწავლებლები აპ. მანია (ქართული ენა და ლიტერატურა), დ. პაპასკირი (რუსული ენა და ლიტერატურა), ლ. კუხილავა (მათემატიკა), ნ. ფიფია (ფიზიკა) და სხვ. სისტემატური, გულმოდგინე პედაგოგიური შრომით აღწევენ ერთგვარ წარმატებებს წარმოებაში დასაქმებული ახალგაზრდების სწავლებასა და აღზრდაში.

ამასთან წალენჯიხისა და ჩხოროწყუს რაიონების საღამოს (ცელის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში აღვილი აქვს არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებებს.

სკოლების ხელმძღვანელები და პედაგოგიური კოლექტივები არასაქმაო მუშაობას ატარებენ რვაწლიანი და საშუალო განათლების არმქონე ახალგაზრდების სწავლებაში ჩასაბმელად: არ აღრიცხავენ ასეთ კონტინგენტს, არ აწარმოებენ მათთან სათანადო ან-სნა-განმარტებით მუშაობას, არ ამყარებენ საქმიან კავშირს აღვილობრივ ორგანოებთან და წარმოება-დაწესებულებებთან. აღვილებზე შექმნილი არ არის საღამოს სკოლებისათვის დამხმარებულმიზემოქმედი ხელშემწყობი კომისიები. ყოველივე ამის გამო, წალენჯიხის ჭაობში არ შესრულდა სწავლებაში კონტინგენტის ჩაბრის სახალხო მეურნეობის გევგა: დააკლდა ერთი კლასი 24 მოსწავლით.

აღვილი აქვს კლასების დაუტვირთაობის შემთხვევებს. ჩხოროწყუს სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის VIII კლასში 6 მოსწავ-

ლეა, IX კლასში კი—9. ანალოგიური მდგომარეობაა. სხვა სკოლა არ მოგვიანება განვითაროს.

სწავლებაში ჩაბმულ მოსწავლეთა ერთი ნაწილი ხშირად აც-დენს სასწავლო მეცადინებას; ასე, მაგალითად, შემოწმების დღეს, 14 მარტს წალენჯიხის რაიონის ჯგალის სოფლის ახალგაზრდობის საღამოს სკოლის (დირექტორი ვ. კვარაცხელია) V კლასის 10 მოსწავლიდან გაყვეთილზე გამოცხადდა მხოლოდ 1 ახალგაზრდა, IX კლასის 12 მოსწავლიდან აგრეთვე 1, VIII კლასის 13 მოსწავლიდან 3 ახალგაზრდა და ა. შ.

სერიოზულ ნაკლოვანებებს აქვს ადგილი სასკოლო მუშაობის დაგეგმვაში: სკოლის წლიური და პედაგოგიური საბჭოების ნახევარშემსახური სამუშაო გეგმები მოუფიქრებლად და ფორმალურად დგება. წალენჯიხის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის (დირექტორი ა. მებონია) პედაგოგიური საბჭოს სხდომას განუხილავს საკითხი ფიზიკა-მათემატიკის სწავლების მდგომარეობის შესახებ, მაგრამ ისე, რომ წინასწარ ამ საგნების მასწავლებელთა არც ერთი გაკვეთილი არ მოუსმენია. ამის გამო, შილებული დადგენილებაც ზოგადი და არაფრისმოქმედია.

პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე არ არის განხილული განათლების სამინისტროს მიერ 1966 წელს დაშვებული ბრძანებები რესპუბლიკის სკოლებში საგაზაფხულო გამოცდების დროს გამოვლინებულ სერიოზულ ნაკლოვანებათა და უმაღლეს სასწავლებლებში მედლით დაჯილდოებულ საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა მისაღები გამოცდების შედეგების შესახებ და არ არის გაკვეთებული საჭირო დასკვნები. გასული სასწავლო წლის ბოლოს ჩხოროწყუსა და წალენჯიხის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებმა ვერცხლის მედლით დააჯილდოვა—პირველმა 6 და მეორემ—3 საშუალო სკოლის კურსდამთავრებული. ამ სკოლის XI კლასის ზოგ მოსწავლეს წელსაც მიღებული აქვს შეფასების მაღალი ნიშნები („5“, „4“), რომელთაც ისინი სრულიადაც არ იმსახურებენ.

გარკვეული ნაკლოვანებებით ხასიათდება კლასის ხელმძღვანელთა სამუშაო გეგმები, რაც იმითაც არის გამოწვეული, რომ არასაკმით დახმარება და კონტროლი ხორციელდება ამ მნიშვნელოვანი სასკოლო დოკუმენტების შედგენაზე.

ზოგ სკოლაში უხეშად არის დარღვეული გაკვეთილების ცხრილის შედგენის პრინციპები. ჩხოროწყუს სოფლის ახალგაზრდილის შედგენის პრინციპები. ჩხოროწყუს სოფლის ახალგაზ-

საკმაო ყურადღება არ ექცევა სასკოლო დოკუმენტების წარმოებას; წალენჯიხის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლაში კურსდამთავრებულებზე გაცემული საშუალო განათლების ატესტატების ჩა-საწერ წიგნში ოლრიცხულ 15 კურსდამთავრებულს არ უწერია შეფასებათა ნიშნები; ჩხოროცყვუს სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის XI კლასის მოსწავლეთა პირად საქმეში არ არის X კლასში მიღებულ შეფასებათა ნიშნები; წალენჯიხის, ჯგალის სოფლის ახალგაზრდობისა და ჯერის მუშა ახალგაზრდობის სკოლებს არა აქვთ სკოლის დოკუმენტი და ა. შ.

ზემოაღნიშნული რაიონების საღამოს (ცვლის) მუშა და სოფ-
ლის ახალგაზრდობის სკოლების მასწავლებელთა ერთი ნაწილი
არადამაკმაყოფილებლად მუშაობს საკუთარი პედაგოგიურ-მეთო-
დური ღონის ასამაღლებლად, უინტერესოდ, მოსაწყენად ატარებს
გაკვეთილს.

არადამაქაციულფებლად შუშაობს წალენჯიხის რაიონის ჯგა-
ლის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის ქართული ენისა და ლიტე-
ტურის მასწავლებელი ვ. ხარჩილავა. შემოწმების დღეს, 14 მარტს
მას არც ერთი გაკეთილის გეგმა არ აღმოაჩნდა. VI კლასის არც
ერთმა მოსწავლემ არ იცოდა წინა გაკეთილის მასალა. მასწავ-
ლებელი გულისხმიერად არ ასწორებს მოსწავლეთა საკონტროლო
წერით ნამუშევრებს, შეუმჩნევლად სტოვებს ბევრ შეცდომას და
ნაშერს არაობიერტურად აფასებს; ასე, მაგალითად, XI¹ კლ. მოს-
წავლე მ. კ.-ს საკონტროლო ნამუშევრაში მან აღნიშნა 20 ზე
მეტი შეცდომა, დაახლოებით ამდენივე შეუმჩნევლად დატოვა და
მოსწავლე შეაფასა ნიშნით — „3“. მესამე მეოთხედში ამ კლასში
ჩატარდა მხოლოდ ერთი საკონტროლო წერა.

არაღამაკმაყოფილებლად მუშაობს და მოსწავლეთა ცოდნას არაობიერტურად აფასებს აგრეთვე ჩხოროწყუს სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი ვ. ნაჭებია (იგივე დირექტორის მოადგილე სასწავლო მუშაობის დარგში); მან XI კლასის ხუთი მოსწავლე ქართულ ლიტერატურაში

(წერა) I—II მეოთხედში შეფასას მაღალი ნიშნით — „5“, „4“; შეფასას მოწმების დღეს კი ამ კლასის ვერც ერთმა მოსწავლემ ვერ დადგინდება სახურა დადებითი შეფასება ამ საგანში.

ანალოგიური მდგომარეობაა წალენჯიხის სოფლის ახალგაზრდობის საღამოს სკოლაშიც (მასწავლებელი ჭ. კვარაცხელია). ამ სკოლის XI კლასის 22 მოსწავლიდან, რომელთაც 16 მარტს შესრულეს საქონტროლო წერითი სამუშაო ქართულ ლიტერატურაში, დადებითი შეფასება მიიღო მხოლოდ ორმა.

დაბალ მეცნიერულ დონეზე ჩატარა IX კლასში ალგებრისა და ელემენტარული ფუნქციების გაკვეთილი წალენჯიხის რაიონის ჯვრის მუშა ახალგაზრდობის სკოლის მათემატიკის მასწავლებელმა გ. გოგოლავაშ. მან ახალი მასალის — ნებისმიერი კუთხის ტრიგონომეტრიული ფუნქციების ნაცვლად მოსწავლეებს აუხსნა მახვილი კუთხის ტრიგონომეტრიული ფუნქციები.

არადამაქმაყოფილებლად მუშაობს აგრძელებ წალენჯიხის რაიონის ჯვალის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის მათემატიკის მასწავლებელი ც. ფიფია. მას არა აქვს საჭირო ცოდნა ამ საგნის სწავლებისათვის. თვით მასწავლებელს ლპირს განასხვაოს ერთმანეთისაგან განტოლების ფესვები და კოეფიციენტები. მან ვერ შეძლო კვადრატული განტოლების შედგენა მისი ფესვების მიხედვით. მასწავლებელი ც. ფიფია უყურადღებოდ სტოკებს მოსწავლეთა საკონტროლო წერით ნამუშევრებში დაშვებულ შეცდომებს. ყოველივე ამის გამო, ძალზე დაბალია VIII—IX კლასების მოსწავლეთა მომზადება მათემატიკაში.

არადამაქმაყოფილებლად ასწავლის მათემატიკას წალენჯიხის რაიონის სოფ. ჯვალის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის მასწავლებელი (იგივე სკოლის დირექტორი) გ. კვარაცხელია; იგი ისე ატარებს მათემატიკაში საქონტროლო წერას, რომ გასწორებული არა აქვს წინა ნაწერები; დაბალია XI კლასის მოსწავლეთა მომზადება: 14 მარტს ამ კლასის 16 მოსწავლიდან საქონტროლო წერა შესრულა 6-მა და მათგან დადებითი შეფასება დაიმსახურა მხოლოდ ერთმა მოსწავლემ.

ცუდი შედეგები გამოვლინდა მათემატიკაში საკონტროლო წერის შედეგად აგრძელებ დ. ჩხოროწყუს სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის XI² კლასში (მასწავლებელი დ. მაშავერიშვილი), სადაც 18 მოსწავლიდან არადამაქმაყოფილებელი შეფასება მიიღო 17-მა.

უკველგვარი თვალსაჩინოებისა და ცდების გარეშე ისწავლება
ფიზიკა დ. ჩხოროშვილს სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის XI კლასის მიერთებული ში (მასწავლებელი ნ. შენგელია).

წალენჯიხისა და ჩხოროშვილს რაიონების სალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში მივიწყებულია მეთო-დური მუშაობა.

ნაკლოვანებანი ცალკეული საგნების სწავლებაში მნიშვნელო-ვანწილად შეპირობებულია იმითაც, რომ მასწავლებელთა დიდი ნაწილი შეთავსებით მუშაობს სალამოს სკოლაში და დიდი სასწავ-ლო დატვირთვა აქვს. წალენჯიხის რაიონის დაბა ჯვრის მუშა ახალგაზრდობის სკოლის 15 მასწავლებლიდან შემთავსებელია 14. ამ სკოლის მათემატიკის მასწავლებელს ალ. აქუბარდიას დღის სკო-ლაში აქვს 32 საათი, სალამოს კი—8 საათი, მეორე მათემატიკოსს რ. ციმინტიას დღის სკოლაში აქვს 24 საათი, სალამოს სკოლაში — 15, ალ. პაჩანვას ინგლისური ენისა და გეოგრაფიის საათები აქვს—დღის სკოლაში 30, სალამოს სკოლაში კი 16 და ა. შ.

წალენჯიხისა და ჩხოროშვილს რაიონების სალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების სასწავლო-აღმზრდე-ლობით მუშაობაში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებანი გამო-წვეულია იმითაც, რომ სკოლების დირექტორები და სასწავლო დარგში მათი მოადგილები სრულიად არასაკმაო ხელმძღვანელო-ბას და კონტროლს ახორციელებენ მასწავლებელთა მუშაობაზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე

1. წალენჯიხისა და ჩხოროშვილს რაიონების სალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების მასწავლებლებმა გა-დატრით აამაღლონ პასუხისმგებლობა საგნის სწავლებისადმი, სის-ტემატურად იმუშაონ თავიანთი პედაგოგიურ-მეთოდური და მეც-ნიერული დონის ასამაღლებლად, მიაღწიონ წარმოებაში დასაქმე-ბული მოსწავლე ახალგაზრდების სწავლებისა და აღზრდის გაუმ-ჯობესებას.

2. სკოლების დირექტორებმა და სასწავლო მუშაობის დარგში მათმა მოადგილებებმა:

ა) მეცნიერად გააუმჯობესონ შინასასკოლო კონტროლი, დახ-მარება და ხელმძღვანელობა მასწავლებელთა მუშაობაზე და მიაღ-წიონ სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სათანადო დონეზე დაყენებას;

ბ) საქირო ყურადღება მიაქციონ მასწავლებელთა კვალიფიციაცია
ციის, მათი პედაგოგიურ-მეთოდური დონის ამაღლებას. ამ შინით
შექმნან საგნობრივი და სასკოლათაშორისო მეთოდგაერთიანებანი;

გ) გულმოდგინედ შეისწავლონ სკოლების მუშაობის ყველა
მხარე, გამოავლინონ ხარვეზები, დადებითი გამოცდილება და გაი-
თვალისწინონ ისინი სასკოლო მუშაობის დაგეგმვისას;

დ) გადატრით გააუმჯობესონ პედაგოგიური საბჭოების მუშაობა:
გულდასმით დაგეგმონ და კარგად მოამზადონ სხდომებზე განსახი-
ლველი საქითხები. პერიოდულად შეისწავლონ და მოისმინონ პედა-
გოგიური საბჭოს მიერ მიღუბულ დადგენილებათა შესრულების
მიმდინარეობის საკითხი;

ე) საქმიანი კავშირი დაამყარონ ადგილობრივ პარტიულ, სა-
ბჭოთა, კომკავშირულ, პროფესიულ ორგანიზაციებთან და წარ-
მოება-დაწესებულებების ხელმძღვანელებთან, დაუყოვნებლივ შექმნან
სკოლების მუშაობის ხელშემწყობი კომისიები;

ვ) სკოლების მთელ სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში
მტკიცედ იხელმძღვანელონ საქართველოს სსრ განათლების სამინი-
სტროს მითითებებით, ინსტრუქციებით, დებულებებით, ბრძანებები-
თა და სხვა დოკუმენტებით;

ზ) წესრიგში მოიყვანონ სასკოლო დოკუმენტაცია.

3. წალენჯიხისა და ჩხოროწყუს რაიონების განათლების გან-
უოფილებათა გამგეებმა (ამხ. ამხ. ვ. ბელქანიაზ და ვ. როდონაიამ):

ა) პერიოდულად შეამოწმონ სოფლის ახალგაზრდობის საღა-
მოს სკოლებში გაქვეთილებზე მოსწავლეთა დასწრების მდგომა-
რეობა და, საჭიროების შემთხვევაში, გაატარონ სათანადო ღო-
ნისძიებანი;

ბ) მიიღონ ზომები ამ ტიპის სკოლების სასწავლო-აღმზრდელო-
ბითი მუშაობის გასაუმჯობესებლად. პედაგოგიური კაბინეტების ყუ-
რადღება მიაქციონ მათში მეთოდური მუშაობის ფორმებისა და
შინაარსის განსახლვრასა და ხელმძღვანელობაზე;

გ) მიმდინარე წლის 20 ივნისამდე მოახსენონ საქართველოს
სსრ განათლების სამინისტროს ამ ბრძანების შესასრულებლად მათ
მიერ ჩატარებული მუშაობის შესახებ.

4. სკოლის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობისადმი არა-
დამაკმაყოფილებელი ხელმძღვანელობისა და საგნის სწავლების და-
ბალ დონეზე დაყენებისათვის წალენჯიხის რაიონის ჯგალის სოფ-
ლის ახალგაზრდობის სკოლის დირექტორს. მათემატიკის მასწავ-

ლებელს ე. კვარაცხელიას და ჩხოროწყუს სოფლის ახალგაზრდობის მინისტრის ბის სკოლის დირექტორის მოადგილეს სასწავლო მუშაობის დაწეს-ში, ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელს ვ. ნაჭებიას გამოეცხადოთ საყვედური.

5. საგნის სწავლების არადამაკმაყოფილებლად დაყენებისა და მოსწავლეთა დაბალი მომზადების გამო წალენჯიხისა და ჯგალის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლებს ჭ. კვარაცხელიას და ვ. ხარჩილავას, აგრე-ოვე ჯგალის სკოლის მათემატიკის მასწავლებელს ც. ფიფიას გამოე-ცხადოთ საყვედური.

6. საგნის სწავლებაში არსებულ სერიოზულ ნაკლოვანებათა გამო წალენჯიხის რაიონის ჯვრის მუშა ახალგაზრდობის სკოლის მათემატიკისა და ფიზიკის მასწავლებლებს ნ. შენგელიას და ვ. გო-გოლავას მიეთითოთ.

7. ჩხოროწყუსა და წალენჯიხის რაიონების განათლების გან- ყოფილებათა გამგეებმა (ამბ. ამბ. ვ. როდონაიამ და ვ. ბელქანიამ) წარმოადგინონ თავიანთი წინადადებანი სასწავლო მუშაობის დაწეს-ში ჩხოროწყუს სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის დირექტორის მოადგილის ვ. ნაჭებიას და ჯგალის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლის დირექტორის ვ. კვარაცხელიას ახალი სასწავლო წლიდან ამ თანამდებობებზე დატოვების მიზანშეწონილობის შესახებ.

8. ეს ბრძანება განხილულ იქნეს ჩხოროწყუსა და წალენჯიხის რაიონების საღამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე სათანადო ღონის-ძიებათა გასტარებლად.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ქოლეგიის 1967 წლის 7 აპრილის სხდომის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშეკაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
29 აპრილის ბრძანები № 583

**წყალტუბოს რაიონის სკოლებში სახუავლო-აღმზრდელობით
მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ**

წყალტუბოს რაიონის ზოგიერთ სკოლაში გარკვეული ღონისძიებები ტარდება სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გასაუმჯობესებლად. ბევრი სკოლა ძირითადად დაკომპლექტებულია უმაღლესი განათლების მქონე მასწავლებლებით. თანდათანობით მტკიცდება სკოლების ნივთიერი ბაზა. შესწავლილი სკოლების მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ცდილობს შინაარსიანად ჩატაროს გაკვეთილები. ამ მხრივ გამოიჩინებან მასწავლებლები: ქართულ ენასა და ლიტერატურაში დ. ავალიანი და ე. ჩხეიძე (წყალტუბოს 1-ლი საშუალო სკოლა), ნ. ხაბურზანია (მაღლაკის საშ. სკოლა), ნ. ბოლოევა (ცეცუთის საშუალო სკოლა). მათებატიკაში—შ. ბალათერია (მაღლაკის საშუალო სკოლა), გ. ფანცხავა და ლ. ხაეალია (წყალტუბოს 1-ლი საშუალო სკოლა), თ. გიორგაძე (ფარცხანაყანევის საშუალო სკოლა), ფიზიკაში—დ. ჯანგავაძე (წყალტუბოს 1-ლი საშუალო სკოლა); ქიმიაში—თ. იოსელიანი (წყალტუბოს 1-ლი საშ. სკოლა). დამაკმაყოფილებლად მუშაობენ გერმანული ენის მასწავლებლები ჯ. ჯავახაძე, ქ. ჩოგოვაძე და ს. ასკურავა (წყალტუბოს 1-ლი საშ. სკოლა) და ც. მეგრელიშვილი (ფარცხანაყანევის საშ. სკოლა).

განათლების განყოფილებას მიმდინარე სასწავლო წელს კომპლექსურად შეუსწავლია 12 საშუალო, 9 რეაწლიანი და ყველა დაწყებითი სკოლის მუშაობა. პერიოდულად იწვევა სახალხო განათლების საბჭოს სხდომები.

მიუხედავად აღნიშნულისა, შემოწმებული სკოლების მუშაობაში აღვილი იქვეს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

მასწავლებელთა ერთი ნაწილი სისტემატურად არ მუშაობს ცხადის
კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პედაგოგიური დახელოვნებისათვის,
სათანადოდ არ ემზადება გაქვეთილებისათვის და მოსწავლეებს არ
აძლევს მკვიდრ და საფუძვლიან ცოდნას.

არადამაქმაყოფილებლად ისწავლება ქართული ენა და ლიტე-
რატურა ფარცხანაყანევის (მასწავლებელი ი. კილაძე), მაღლაკისა
(მასწავლებელი ნ. მაღლაკელიძე) და გეგუთის (მასწავლებელი ნ. ბო-
დოკია) საშუალო სკოლებში. ლიტერატურის გაქვეთილებზე უგულე-
ბელყოფილია კომენტირებული კითხვა, ნაწარმოების ტექსტზე მუ-
შაობას ნაკლები ყურადღება ექცევა, მოსწავლეები ვერ ახერხებენ
ნაწარმოების იდეურ-მხატვრულ და შინაარსობრივ ანალიზს, მოს-
წავლება მეტყველება ღარიბია, წერის დროს უშვებენ ორთოგრა-
ფიულ, ენობრივ, პუნქტუაციურ შეცდომებს, ხშირად ეს შეცდო-
მები მასწავლებლებს შეუმჩნეველი რჩებათ, არადამაქმაყოფილებლად
წარმოებს შეცდომების გასწორებაზე მუშაობა. VII—VIII კლასებში
საწერ თემებად უმთავრესად არჩევენ ეპიზოდის გაღმოცემას, უგუ-
ლებელყოფილია თავებადასავალსა და დახასიათებაზე მუშაობა.
IX—X კლასებში მასწავლებლები მოსწავლეებს ამუშავებენ ზოგადი
სახის მიმოხილვით თემებზე, არ ექცევა ყურადღება ცალკეული ნა-
წარმოების ან მწერლის შემოქმედებაზე მუშაობას.

ქართული ენის სწავლებისას ადვილი აქვს გრამატიკული წე-
სების მექანიკურ გაზეპირებას და ნაკლები ყურადღება ექცევა მოს-
წავლება შეტყველების განვითარებას, უგულებელყოფილია მართლ-
მეტყველებისა და მართლწერის საკითხებზე პრატიკული მუშაობა.
V—VIII კლასებში გრამატიკის კურსიდან საწერ თემებად შერჩეუ-
ლია ისეთი საკითხები, რომლებიც მხოლოდ საკლასო სავარჯიშოდ
გამოდგება.

მაღლაკის საშუალო სკოლის მასწავლებელი ნ. დოლაბერიძე
არ იცნობს პროგრამას. VII კლასში ივი მეოთხე მეოთხედის მასა-
ლის გაელას III მეოთხედში ამთავრებს. მხატვრული ნაწარმოების
შესწავლისას წინასწარ აცნობს თემას, იდეას და მხატვრულ სა-
ხეებს. მასწავლებელმა „ოორნიკე ერისთავის“ განხილვა დაიწყო
ისტორიული პოემის ცნების განმარტებით, გააცნო მოსწავლეებს
პოემის თემა და იდეა, რაც გზადაგზა უნდა გაეკეთებინა. ამავე
დროს გვერდი აუარა X საუკუნის საქართველოს სოციალურ-პო-

ლიტიკური და ეკონომიკური მდგრმარების მოკლე დახასიათება
მეტად დაბალია მა ქლასში მოსწავლეთა მომზადების დონე. ერთ-ერთი მა სუსტად ფლობს საგანს აგრეთვე გეგმითის საშუალო სკოლის
IX კლასის მასწავლებელი მ. კილაძე; იგი გაუსწორებლად ტოვებს
მოსწავლეთა მიერ დაშვებულ შეცდომებს. არადამაკმაყოფილებელია
მოსწავლეთა წერის კულტურა X კლასებში (მასწავლებელი ნ. ბო-
დოკია). საკონტროლო წერის დროს 30 მოსწავლიდან არადამაკმა-
ყოფილებელი შეფასება მიიღო 16 მოსწავლემ. წყალტუბოს 1-ლი
საშუალო სკოლის (მასწავლებელი ქ. ბალანჩივაძე) 28 მოსწავლიდან
„2“ მიიღო 8 მოსწავლემ, წყალტუბოს მეორე საშუალო სკოლის
20 მოსწავლიდან 7-მა, ფარცხანაყანევის საშუალო სკოლის (მასწ.
უ. ციბაძე) 25 მოსწავლიდან—7-მა, მაღლაკის საშ. სკოლის (მასწ.
ხ. ხაბურზანია) 30-დან—3-მა.

არადამაკმაყოფილებლად ისწავლება მათემატიკა რიგ შემოწ-
მებულ სკოლებში. მასწავლებელთა ერთი ნაწილი უპასუხისმგებლოდ
ეკიდება საქმეს, არ მუშაობს თავის თავზე, მოუმზადებლად ატა-
რებს გაკეთილებს, მოსწავლებს არ აძლევს დამოუკიდებელი მუ-
შაობის ჩეცვებს, არ ავარჯიშებს ამოცანებისა და მაგალითების
ამოხსნაზე. ამ საგანში დაბალია მოსწავლეთა მომზადების დონე
წყალტუბოს მეორე და ფარცხანაყანევის საშუალო სკოლების X
კლასებში (მასწავლებლები ბ. მაღლაკელიძე, მ. გეგიაძე). საკონტ-
როლო წერებმა დაადასტურა, რომ მოსწავლეებს არ გააჩნიათ სა-
შუალო სიძნელის ამოცანის ამოხსნისათვის საჭირო თეორიული
მომზადება და პრაქტიკული უნარ-ჩეცვები. წყალტუბოს მეორე
საშუალო სკოლის X კლასის 19 მოსწავლიდან საკონტროლო
წერის შედეგად არადამაკმაყოფილებელი შეფასება მიიღო 17-მა,
ხოლო ფარცხანაყანევის საშუალო სკოლის X კლასის 25 მოსწავ-
ლიდან—21 მოსწავლემ და შათგან თითოეულ სკოლაში ხუთმა
ისეთმა მოსწავლემ, რომლებიც სასწავლო წლის მეორე მეოთხედში
შეფასებული იყვნენ „4“-ზე.

დაბალ მომზადებას ამჟღავნებენ მათემატიკაში წყალტუბოს
პირველი საშუალო სკოლის V კლასის (მასწავლებელი ლ. ჩხეიძე)
მოსწავლეები; მასწავლებელი გაკეთილებს ატარებს მეთოდურად
გაუმართავად, უნაყოფოდ კარგავს დროს მათემატიკური ცნებებისა
და მოქმედებათა წესების ზეპირსიტყვიერ გამეორებაზე, სათანადო
საილუსტრაციო მაგალითების მოყვანის გარეშე. მოსწავლეებმა
წესები ზეპირად სწორად იციან, მაგრამ არ ესმით მისი შინაარსი.

შასწავლებელი მოსწავლეებს არ ავარჯიშებს ამოცანების ამოხსნაზე,
უგულებელყოფს მათ დამოუკიდებელ მუშაობას; არ ამახვილების კრიტიკული კონკურენცია
უკრალებას ზეპირ ანგარიშზე, არ ასწორებს მოსწავლეთა არამარ-
თებულ გამოთქმებსა და განსაზღვრებებს, არ აწარმოებს მიმდინარე
შეფასებას. ასევე დაბალ დონეზე ისწავლება მათემატიკა წყალტუ-
ბოს მეორე საშუალო სკოლის VII და VIII კლასებში (მასწავლებელი
ც. ქვერნაძე). მასწავლებელი არ ასწორებს მოსწავლეთა საშინაო
წერითი დავალებებისა და საკლასო წერის რვეულებს, რომლებშიც
უაზრო ჩანაწერებია. მოსწავლეთა არასწორ პასუხებს ტოვებს გაუ-
სწორებლად და ზოგჯერ თვით მასწავლებელიც უშევებს შეცდომებს.
მოუმზადებლად ატარებს გაკვეთილებს მასწავლებელი მ. ციბაძე
(ფარცხანაყანევის საშ. სკოლა). VIII კლასის მოსწავლეებმა სუსტად
იციან გავლილი საპროგრამო მასალა, ამოცანების ამოხსნისას ისინი
დაფაზე არასწორ ნახაზებს აკეთებენ, მათ არ იციან პარალელური
წრფეტიორებს შორის მანძილის ცნება და არც მასწავლებელი გან-
მარტივს მას. ასევე არადამაქაყოფილებლად ისწავლება მათემატიკა
მაღლაკის საშ. სკოლის VII და VIII კლასებში (მასწავლებელები
თ. მარდალევიშვილი და მ. რიგამაძე).

შემოწმებულ სკოლებში ფიზიკის სწავლება დაბალ დონეზეა
დაყენებული და ვერ პასუხობს იმ გაზრდილ მოთხოვნებს, რასაც
სკოლის წინაშე აყენებს მზარდი ტექნიკა. ზოგიერთ სკოლაში არ
არის შექმნილი სათანადო სასწავლო ბაზა ფიზიკის სწავლებისათვის
და არ ტარდება პროგრამით გათვალისწინებული ყველა სახის ლა-
ბორატორიული სამუშაოები და დემონსტრაციები. მაღლაკის საშ.
სკოლაში ფიზიკის კაბინეტისათვის გამოყოფილია მცირე ფართო-
ბის სათავსო, რომელიც მოუწყობელია, მოუგარებელია კაბინეტში
ჩატარებული მუშაობის აღრიცხვა.

ზოგიერთი სკოლის კაბინეტი გადატვირთულია ერთი და
იგივე სახელწოდების ხელსაწყოებით, მაშინ, როცა ფრონტალური
ცდებისა და პრაქტიკულების ჩატარებისათვის აუცილებელი მოწყო-
ბილობა არა აქვს. ასე, მაგალითად, წყალტუბოს მეორე საშუალო
სკოლას შეძენილი აქვს ორი რეფრაქტორული ტელესკოპი, ფარ-
ცხანაყანევის საშუალო სკოლას ოთხი შიგაწვის ძრავას ჭრილი,
სამი თერმოგრაფი, ორი ბაროგრაფი და სხვ. ზოგიერთი ხელსაწყო
არ არის ხშარებინათვის მოხერხებულად განლაგებული, არ ხდება
მათი აწყობა—რეგულირება და მცირე დაზიანების შემთხვევაში შე-
ქმოება. მასწავლებელთა ერთი ნაწილი გულდასხით არ ემზადება

გაკვეთილებისათვის, სრულყოფილად ვერ ფლობს ფიზიკის ქადაგის რიმენტის ტექნიკას და დაბალ დონეზე ატარებს გაკვეთილების სკოლებში ყურადღება არ ექცევა პრაქტიკული ამოცანების ამოხსნაზე ვარჯიშს, რის შედეგადაც საგანი ისწავლება ზერელედ.

წყალტუბოს პირველი საშუალო სკოლის VII კლასში მასწავლებელმა მ. ბაბუხადიამ ძალიან მოკლე დროში ახსნა ახალი მასალა „ქრისტალურ ნივთიერებათა ღნობა და გამყარება“, ასევე დაბალ დონეზე ჩატარო გაკვეთილი X კლასში. ფარცხანაყანების საშუალო სკოლის X კლასის (მასწავლებელი ქ. ბაბუნაშვილი) არც ერთმა მოსწავლემ არ იცოდა გაკვეთილი „არამილევადი რხევების მიღება. მიღვიანი გენერატორი“ და ოვით მასწავლებელსაც გაუძნელდა მისი ახსნა. წყალტუბოს პირველი საშუალო სკოლის VI კლასში მასწავლებელმა ლ. ჩხეიძემ ვერ შეძლო „ატმოსფერული ჭრების გაზომება. ბარომეტრი—ვერცხლისწყლიანი და ანეროიდის“ გარკვევა სათანადო დემონსტრაციებით და მოსწავლეებს ბუნდოვანი წარმოდგენა დარჩათ აღნიშნულ საკითხებზე.

სუსტად იციან გავლილი საპროგრამო მასალა და არ შეუძლიათ მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენება გეგუთისა (მასწავლებელი ც. სირაძე) და მაღლაკის (მასწავლებელი ბ. შალამბერიძე) საშუალო სკოლების X კლასების მოსწავლეებს. მათ ნათელი წარმოდგენა არ აქვთ მუდმივი დენის კანონებზე, ცვლადი დენის მიღებაზე, ელექტრული ენერგიის გადაცემასა და გამოყენებაზე, რხევით კონტურში ენერგიის გარდაქმნასა და გამოსხივებაზე. ამ კლასების ვერც ერთმა მოსწავლემ ვერ მოახერხა საოჯახო ელექტრული ხელსაწყოების სიმძლავრისა და ძაბვის დასახელება და მასში გამავალი დენის გამოანგარიშება. ასევე დაბალი მომზადება გამოამჟღავნეს. წყალტუბოს მეორე საშუალო სკოლის X კლასის (მასწავლებელი რ. ბანძელაძე, ლ. ნემისიშვილიძე) მოსწავლეებმა.

შემოწმებულ ზოგიერთ სკოლაში სათანადო სიმაღლეზე არაა დაყენებული ქიმიის სწავლება. წყალტუბოს მეორე საშუალო სკოლაში (მასწავლებელი ნ. ბუხრიკიძე) მოშეკობილი არაა ქიმიის კაბინეტი, საგნის სწავლება მიმდინარეობს ზეპირსიტყვიერად, ცდებისა და დემონსტრაციების გარეშე. ამის შედეგად, VIII—X კლასების მოსწავლეებს არ გააჩნიათ ჩვევები პრაქტიკული მუშაობისა, რის გამოც ნაკლებ დაინტერესებას იჩინენ საგნისაღმი. ამ საგანში გავლილი საპროგრამო მასალის უცოდინარობა გამოამჟღავნეს IX კლასის მოსწავლეებმა, ისინი ვერ ერკვევიან დადებით და უარყო-

ფით ვალენტობის ცნებაში, ვერ განმარტავენ მას ელექტრონული ფარცხების გაგებით, არ იციან ნაერთების გრაფიკულად გამოსახვა, ხსნარებში, წარმოდგენა არ აქვთ ექვივალენტის ცნებაზე და ხსნართა კონცენტრაციის გრაფიკულად გამოსახვის ხერხებზე. ანალოგიურ მდგომარეობას ჰქონდა ადგილი X კლასშიც.

სკოლაში არ წარმოებს ვარჯიში ამოცანების ამოხსნაზე.

ქიმიაში დაბალი მომზადება გამოამჟღავნეს ფარცხანაყანევის საშუალო სკოლის VIII—X კლასების მოსწავლებმა. სკოლას სათანადო ბაზა გააჩნია, მიუხედავად ამისა, მასწავლებლები თ. დახუნდარიძე, დ. ლანჩავა, ფ. ლომინაშვილი სათანადოდ ვერ იყენებენ მას სწავლებაში. დ. ლანჩავა დამტკიცები მასწავლებელია, მას ბევრი მუშაობა სჭირდება ამ სავნისა და მისი სწავლების მეთოდიების დასაუფლებლად, ხოლო ფ. ლომინაშვილი სპეციალობით გეოგრაფია და არ შეუძლია ქიმიის სწავლება. IX—X კლასებში მასწავლებელი (თ. დახუნდარიძე) ნაკლებად ატარებს პრაქტიკულ-ლაბორატორიულ სამუშაოებს. შემოწმებულ სკოლებში სათანადო სიმაღლეზე არ დგას კლასგარეშე მუშაობა ქიმიაში.

არადამაკმაყოფილებლად ისწავლება ელექტროტექნიკა წყალტუბოს რაიონის მეორე (მასწავლებელი რ. ბანძელაძე) და ფარცხანაყანევის (მასწავლებელი ქ. ვაშაკიძე) საშუალო სკოლებში. მასწავლებლები სათანადოდ არ ემზადებიან გაკვეთილებისათვის, სწავლებაში ვერ იყენებენ ოვალსაჩინოებას, ნაკლებად ატარებენ პრაქტიკულ სამუშაოებს, ახალი მასალის გადაცემისას არ იმარჯვებენ ფიზიკაში შესწავლილ საკითხებს და უგულვებელყოფენ მოსწავლეთა მომზადებას შემდგომი პრაქტიკული საქმიანობისათვის.

არადამაკმაყოფილებლად ისწავლება გერმანული ენა ფარცხანაყანევის საშუალო სკოლის IX კლასში (მასწავლებელი ქ. აბულაძე). მოსწავლებმა არ იციან საპროგრამო მასალა, უჭირთ კითხვა, არ გააჩნიათ საჭირო სიტყვათა მარაგი, რათა მასწავლებლის მიერ დასმულ კითხვებზე გასცენ პასუხი და არ შეუძლიათ შესწავლილი გრამატიკული მასალა დაუკავშირონ ტექსტს. ანალოგიური მდგომარეობაა ქ. წყალტუბოს მეორე საშუალო სკოლის IX—X კლასებში (მასწავლებელი ღ. რიგინაშვილი). არადამაკმაყოფილებელია, აგრეთვე, შემოწმებული სკოლების საკლასო-საშინაო და სალექსიკონო რევულები, დაუდევრად სწორდება საკონტროლო წერითი ნამუშევრები. სკოლები უზრუნველყოფილი არ არის უცხო ენების სწავლებისათვის საჭირო ტექნიკის საშუალებებით.

სკოლებში ცალკეული საგნების სწავლების სათანადო მიზანები დაწერილი საგრძნობლად უშლის ხელს ის გარემოებრივი ბეჭრანი საათები დაქუმაცებულია, ასე, მაგალითად, მაღლაკის საშ. სკოლაში ფიტიკის 32 საათი განაწილებულია ოთხ მასწავლებელზე, ხოლო ფარცხანაყანევის საშუალო სკოლაში ქიმიის 29 საათი — სამ მასწავლებელზე.

რიგ სკოლებში დაბალია აქადემიური მოსწრება, განსაკუთრებით ცალკეულ კლასებში. ფარცხანაყანევის საშ. სკოლის IX კლასში სასწავლო წლის პირველი ნახევრის შედეგად ვერ ასწრებს 31 მოსწავლიდან 6, X კლასში — 26-დან 5, გეგუთის საშუალო სკოლის IX კლასში — 34-დან 10, VII კლასში — 28-დან 7, მაღლაკის საშ. სკოლის IX კლასში — 36-დან 12, წყალტუბოს რაიონის მეორე საშუალო სკოლის V კლასში — 26-დან 9, VI კლასში — 28-დან 7, წყალტუბოს პირველი საშუალო სკოლის IX კლასში — 35-დან 10, IX კლასში — 34-დან 8 მოსწავლე.

წყალტუბოს რაიონის მეორე, ფარცხანაყანევის, გეგუთის საშ. სკოლებში ადგილი აქვს ცალკეულ საგნებში მოსწავლეთა ცოდნის ლიბერალურად შეფასების შემთხვევებს.

სკოლების წლიური სამუშაო გეგმები ძირითადად უზრუნველყოფს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის წარმართვას, მაგრამ ზოგჯერ მათში საქმაო კონკრეტულობით არ არის წარმოდგენილი ცალკეული საგნების სწავლების გაუმჯობესებისა და აღმზრდელობითი მუშაობის ყველა სფეროს მომცველი კომპლექსური ღონისძიებანი.

წყალტუბოს, პირველი, მეორე, მაღლაკის და ფარცხანაყანევის საშ. სკოლებში არადამაგრაცილებლად არის შედგენილი გაკეთილების ცხრილი. ცხრილში ზოგი დღეები გადატვირთულია ძნელად ასათვისებელი საგნებით, აღნიშნული საგნები ცხრილში მოქცეულია VI გაკვეთილებად. წყალტუბოს მეორე საშუალო სკოლის IX კლასში შრომითი სწავლების ნაცვლად შეტანილია ელექტროტექნიკა.

საკლასო ურნალების წარმოება წყალტუბოს მეორე, ფარცხანაყანევისა და გეგუთის საშ. სკოლების ზოგ კლასებში არადამაგრაცილებლად არის დაყენებული, დამუშავებული მასალა არასწორ რად არის შეტანილი. რიგ შემთხვევებში სწორად არაა გამოყანილი მიმღინარე შეფასების საფუძველზე მეოთხედური ნიშნები. წყალტუბოს მეორე საშ. სკოლის X კლასში მოსწავლე სრულიად

არაა შეფასებული საზოგადოებათმცოდნეობაში და მეოთხედების
ბოლოს აქვს ნიშანი „4“, უცხო ენაში გამოყითხულია ორჯერმას მიღებული აქვს შეფასება „2“ და „4“, მეოთხედის ბოლოს კი „4“. გეგუთის საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე ქართულ ლიტერატურაში ორჯერაა გამოკითხული, მიღებული აქვს ორივეჯერ „2“ და მეოთხედის ბოლოს აქვს „3“ და ა. შ.

მასწავლებელთა მუშაობაში გამოვლინებული ნაკლოვანებები უმთავრესად შედეგია იმისა, რომ შემოწმებული სკოლების დირექტორები და მათი მოადგილები სასწავლო მუშაობის დარგში ღრმად ვერ სწავლებიან. მასწავლებელთა მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებებს, არ ძლევენ მათ საჭირო მითითებებს საგნის სწავლების მოწოდების სიმაღლეზე დაყენებისათვის.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. წყალტუბოს რაიონის განათლების განყოფილებაში (გამგე ი. მელაძე):

ა) აღნიშნული ბრძანება განიხილოს რაიონის ყველა სკოლის პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე, დასახოს ღონისძიებანი არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად;

ბ) გააძლიეროს ხელმძღვანელობა და კონტროლი სკოლების მუშაობაზე, გამოავლინოს არსებული ნაკლოვანებები და განახორციელოს საჭირო ღონისძიებანი სწავლებისა და აღზრდის მოწოდების სიმაღლეზე დასაყენებლად;

გ) სასწავლო წლის ბოლოს შეისწავლოს ამ ბრძანებაში აღნიშნული სუსტად მომუშავე მასწავლებლების მუშაობა, ხოლო მათ შესახებ, რომლებიც არსებითად არ გარდაქმნიან მუშაობას, სათანადო წესის დაცვით დააყენოს საკითხი მათი სამუშაოდან განთავისუფლების შესახებ;

დ) გაითვალისწინოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის კურსებზე ბრძანებაში აღნიშნული სუსტად მომუშავე მასწავლებელთა გაგზავნა;

ე) გაატაროს ღონისძიებანი სკოლებში სასწავლო კაბინეტებისა და სახელოწიოების სრულყოფილად მოწყობისათვის, მათ შესავსებად საჭირო ხელსაწყო-იარაღებითა და მასალებით;

ვ) სასწავლო წლის ბოლოს გადაისინჯოს სკოლების დირექტორებისა და მათი მოადგილების შემადგენლობა და ისინი, რომ-

ლებიც თაგს ვერ ართმევენ მასზე დაკისრებულ მოვალეობასაც შემცავლა
ცვალოს საქმის მცოდნე და უნარიანი მუშაკებით;

2. მიღებულ იქნეს ცნობად, რომ წყალტუბოს პირველი სა-
შუალო სკოლის დირექტორი ო. მხეიძე, დირექტორის მოაღვილე
სასწავლო მუშაობის დარგში მ. კვამისაძე, ზაღლაკის საშუალო სკო-
ლის დირექტორი რ. ლაჭავა, დირექტორის მოაღვილე შ. ბალა-
თურია, წყალტუბოს მეორე საშ. სკოლის დირექტორი ა. ნამგა-
ლაძე და ფარცხანაყანევის საშუალო სკოლის დირექტორი ნ. მეს-
ხორაძე საქართველოს კპ წყალტუბოს რაიონმის მიერ დასჯილნი
არიან, ხოლო გიგუთის საშუალო სკოლის დირექტორს ქ. სულუ-
ხიას განათლების განყოფილების მიერ გამოცხადებული აქვს სასტი-
კი საყვედური.

3. საგნის სწავლების სუსტად დაყენებისა და მოსწავლეთა
მომზადების დაბალი დონისათვის ქართული ენისა და ლიტერატუ-
რის მასწავლებელს ნ. ბოლოკიას (გეგუთის საშუალო სკოლა),
მათემატიკის მასწავლებლებს ბ. მალლაკელიძეს (წყალტუბოს მეორე
საშუალო სკოლა), მ. გეგიაძეს (ფარცხანაყანევის საშ. სკოლა);
ფიზიკის მასწავლებელს ჟ. ბაბუნაშვილს (ფარცხანაყანევის საშ. სკოლა)
გამოცხადოთ სასტიკი საყვედური.

4. საგნის სწავლების არადამატაყოფილებლად დაყენებისა-
თვის ქართულ ენასა და ლიტერატურაში მასწავლებლებს ი. კილა-
ძეს (ფარცხანაყანევის საშ. სკოლა), ნ. მალლაკელიძეს (მალლაკის
საშ. სკოლა); მათემატიკის მასწავლებლებს ლ. ჩხეიძეს (წყალტუბოს
პირველი საშ. სკოლა), ც. კვერნაძეს (წყალტუბოს მეორე საშუალო
სკოლა) მ. ციბაძეს (ფარცხანაყანევის საშ. სკოლა), თ. მარდალე-
შვილს და მ. რიეამაძეს (მალლაკის საშ. სკოლა); ფიზიკის მასწავ-
ლებლებს ც. სირაძეს (გეგუთის საშ. სკოლა), მ. ბაბუნაშვილის (წყალ-
ტუბოს I საშ. სკოლა), ბ. ზალამბერიძეს (ზალამბერის საშ. სკოლა),
რ. ბანძელაძეს (წყალტუბოს მეორე საშ. სკოლა); ქიმიის მასწავ-
ლებლებს ნ. ბუცხრივიძეს (წყალტუბოს მეორე საშ. სკოლა), თ. და-
ხუნდარიძეს (ფარცხანაყანევის საშ. სკოლა); გერმანული ენის მას-
წავლებლებს ც. მეგრელიშვილს (ფარცხანაყანევის საშ. სკოლა),
ლ. რიენინაშვილს (წყალტუბოს მეორე საშ. სკოლა) მიეთითოთ.

5. ახალი სასწავლო წლიდან, როგორც არა სპეციალისტებს
ჩამოერთვათ ქიმიის საათები ფ. ლომინაშვილს (ფარცხანაყანევის
საშ. სკოლა), ელექტრონტექნიკის საათები—უ. ვაშაკიძეს (ფარცხა-
ნაყანევის საშ. სკოლა).

6. ახალი სასწავლო წლიდან ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელს მ. კილაძეს (გეგუთის საშ. სკოლა) მიეცება გაქვეთილები მხოლოდ V—VIII კლასებში.

7. სკოლების სამმართველომ (ნ. ჯავახიძი) 1967 წლის IV კვარტალში შეამოწმოს წყალტუბოს რაიონის სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა და შედეგები მოახსენოს კოლეგიას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წლის 24 მარტის კოლეგიის- დადგენილებით.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშექარაშვილ,

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
29 აპრილის ბრძანება № 585

ქ. თბილისის ბაგა-ბალების ბაგის ჯგუფების მუშაობის შემოწმების
შედეგების შესახებ

შემოწმებით დადგინდა, რომ ქ. თბილისის ლენინის, კალი-
ნინის, ორჯონიშვილის, ოქტომბრის, 26 კომისრის და პირველი მაი-
სის რაიონების ბაგა-ბალებში ადგილი აქვს ბაგის ჯგუფების ბავშვე-
ბით არასწორად დაკომპლექტების შემთხვევების. ზოგიერთი ბაგა-
ბალის გამგე არღვევს ზემდგომი ორგანოების დადგენილებით დამ-
ტკიცებულ „დროებით დებულებას სკოლამდელი საბავშვო დაწე-
სებულებების ბაგა-ბალის შესახებ“, განათლების სამინისტროს მი-
თითებებს ბაგის ჯგუფების დაკომპლექტების შესახებ და ბაგის
ჯგუფის დაკომპლექტებას აწარმოებს არა ორი თვის ასაკის, არა-
მედ ერთი წლის და უფრო მეტი წნის ბავშვებით, რაც აფერხებს
მოსახლეობის მოთხოვნილებათა დაქმაყოფილებას ჭრუმწოვარა
ბავშვების ბაგა-ბალში მოთავსების შესახებ.

შემოწმებით დადგინდა, რომ ქ. თბილისში 2 თვის ასაკიდან
ერთწლამდე ბავშვების დიდი რაოდენობაა დარჩენილი ბაგის გა-
რეშე. ქ. თბილისის ოცდაათ შემოწმებულ ბაგა-ბალიდან მხოლოდ
26 კომისრის რაიონის № 2, 12 (გამგები—ი. კანდელაკი, ქ. ბა-
ლანჩივაძე) და პირველი მაისის რაიონის № 6 (გამგე—გ. მაისუ-
რაძე) ბაგა-ბალების ბაგის ჯგუფებია დაკომპლექტებული ძუძუმწო-
ვარა ბავშვებით.

უმრავლეს ბაგა-ბალის გამგები თავს არიდებენ რა ძუძუმწო-
ვარ ბავშვთა მიზიდვის, გულგრილად ეკიდებიან აგრეთვე თავიანთ
მიკრორაიონში ძუძუმწოვარა ბავშვების აღრიცხვასაც.

სუსტია ზოგიერთი ბაგა-ბალის გამგებისა და ექიმების კონტ-
როლი და ხელმძღვანელობა პედაგოგიურ და სამედიცინო პერსო-
ნა

ლის მუშაობაზე. №№ 4, 17, 24, 30, 37, 41 ბაგა-ბალების გამგევებულების (მ. ხელაშვილი, თ. ოსეფაშვილი, გ. ჭინჭარაული, მ. გაბურია, ტ. გოგლიჩიძე, რ. მენაბდე) იშვიათად ესწრებიან მეცადინეობებზე და არ აძლევენ აღმზრდელებს სათანადო მითითებებს. შემოწმების დღეს ქ. თბილისის პირველი მასის რაიონის №№ 23, 39, 40, 41 ბაგა-ბალის აღმზრდელებს—თ. ტაბიძეს, ვ. ჯანაშვილს, ვ. გოგოლი-შვილს, ლ. გოგისვანიძეს, ლ. სერდიუკოვას, გ. თვაურს, ნ. დავრიშვილს, ნ. ჯომათიძეს არ აღმოაჩნდათ მუშაობის აგეგმვა-აღრიცხვის, დაკვირვების რვეული, ბავშვების დახასიათებები, ასაკის მიხედვით შერჩეული თვალსაჩინოება—სიუჟეტური, საგნობრივი ხასიათის სურათები და სხვ. № 5 ბაგა-ბალის ბაგის ჯგუფის შემცველები აღმზრდელი ჭინჭარიძე ვერ ერკვევა ბაგის ასაკის ბავშვებთან მუშაობის ფორმებსა და მეთოდებში, არ არის კონტაქტში ძირითად აღმზრდელთან და არ იკნობს თავის აღსაზრდელების ასაკს, რის გამოც სათანადოდ ვერ წარმართავს მუშაობას.

უმრავლესი ბაგა-ბალის ბაგის ჯგუფებში სუსტადაა² მუშაობა დაყინებული ერთ წლამდე ასაკის ბავშვებთან, მედდები ვერ ახერხებენ მათთან პროგრამით გათვალისწინებული მასალის შერჩევა-დამუშავებას; ამ ასაკის ბავშვებთან იშვიათად ტარდება მეცადინეობები—საგნის ჩვენება, მარტივი ლექსებისა და სიმღერების მოსმენა, სათამაშოების გამოყენება, რის გამოც ზოგიერთი ბავშვის განვითარების დონე დაბალია. არადამატაყოფილებლად არის დაყინებული საძინებელ-სათავსოებში სისუფთავის დაცვის საქმე, №№ 4, 5, 30 ბაგა-ბალში (გამგე მ. ხელაშვილი, ვ. ისაკაძე, გ. ჭინჭარაული) ბავშვებს სძინავთ ზედმეტი ტანსაცმლით (აცვიათ თბილი მაისურები, ლიფები და სხვ.), მათ თმებზე მოჭერილი ჰქონდათ ბაფთები.

ზოგიერთ ბაგა-ბალში ადგილი აქვს დღის რეეიმის დარღვევის შემთხვევებს, არ იცავენ კვების რეეიმს. №№ 4, 5, 13, 17, 22, 30 (გამგები მ. ხელაშვილი, ვ. ისაკაძე, ნ. კალანდია, თ. ოსეფაშვილი, თ. ვაშაკაშვილი, გ. ჭინჭარაული) ბაგა-ბალებში სათანადო ყურადღება არ ექცევა ადრეული ასაკის ბავშვებისათვის მრავალფეროვანი კერძების დამზადებას, 2 თვისა და 7 წლის ასაკის ბავშვებს ერთი და იგივე სახის კერძები ეძლევათ. ზოგიერთი ბაგა-ბალის გამგები და ექიმები სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ კვების საქმეს. ასე

ბაგალითად, № 4 ბაგა-ბალში სადილის გაცემის შემდეგ სამზარეულო
ლოში აღმოჩნდა 5—6 ბავშვის ნორმა—შემწვარი კვერცხი; გვიპიროვა

შემოწმებულ ბაგა-ბალებში ნაკლები ყურადღება ექცევა ბაგის
ჯგუფების სასწავლო ნივთებითა და შესაფერისი დგამ-ავეჯით უზ-
რუნველყოფის საქმეს. უმრავლეს ბაგა-ბალს არ აქვს მანეჟი,
ბავშვების ტანსაცმლისათვის ინდივიდუალური კარალები, იატაკის
საფერი ხალიჩები, ხის გორაკი, შედური კიბე, არა აქვთ სათამა-
შოები. მოუწესრიგებელია, აგრეთვე, მედიკამენტებით ბაგა-ბალების
უზრუნველყოფა; ბაგა-ბალებში ამ დანიშნულებით ბიუჯეტში არ
არის გათვალისწინებული თანხა, რაც მძიმე მდგომარეობაში აყე-
ნებს მათ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

რაიონის (ქალაქი) განათლების განყოფილებათა გამგეებმა
ბაგა-ბალების გამგეებთან ერთად:

ა) მტკიცედ დაიცვან საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1960 წლის 19 მაისის № 338 დადგენილებით დამტკიცებული ბა-
გა-ბალის „დროებითი დებულება“ და ბაგის ჯგუფების დაქომბლექ-
ტება აწარმოონ ორი თვის ასაკიდან, რისთვისაც სასწავლო წლის
დაწყებამდე აღრიცხონ თავიანთ მიეროორაიონში ორი თვის პასკიდან
ბავშვები და შეძლებისდაგვარად დაკმაყოფილონ მოსახლეობის-
მოთხოვნილება;

ბ) იზრუნონ ბაგის ჯგუფებში აღმზრდელობითი მუშაობის
გაუმჯობესებისათვის და ამ მიზნით ყოველდღიური კონტროლი
და ხელმძღვანელობა დააწესონ პედაგოგიურ და სამედიცინო პერ-
სონალის მუშაობაზე, სისტემატურად დაესწრონ მეცალინეობებს,
გაანალიზონ მათი მუშაობა, გაატარონ სათანადო ღონისძიებები;

გ) გადაწრით გააუმჯობესონ მუშაობის აგეგმვა-აღრიცხვის
საქმე, წესრიგში მოიყვანონ ბავშვების ინდივიდუალურად დაკვირ-
ვებისა და მათი დახასიათების წარმოება;

დ) მკაცრი კონტროლი დააწესონ სამზარეულოს მუშაობაზე,
ყურადღება მიაქციონ კვების ნორმის თვითეულ ბავშვამდე დაყვა-
ნის;

ე) განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილონ დღის რეეიმის
ზუსტად შესრულებაზე, არ დაუშვან ბაგისა და ბალის ასაკის ბავშ-
ვებისათვის ერთნაირი საკებების მიწოდება; იზრუნონ კვების მაღალი
ხარისხისა და კალორიანობის დასაცავად;

ვ) მიიღონ ყველა ზომა, რათა ბაგის ჯგუფები უზრუნველყო-
ფილ იქნან დგამ-ავეჯით, სათამაშოებითა და სასწავლო ნივთებით;

ზ) პირველი მაისის №№ 23, 39, 40, 41 ბაგა-ბალების აღმზ-
რდელებს — 6. დაერიშვილს, ნ. ჯომათიძეს, ლ. სერდიუკოვას,
გ. თვალის, თ. ტაბიძეს, ვ. ჯანაშვილს, ე. გოგოლიშვილს, ლ. გო-
გისვანიძეს სუსტი მუშაობისათვის მიეთითოთ;

2. ქ. თბილისის განათლების განყოფილებაშ (ამხ. თ. ეგაძე)
რაიონის განათლების განყოფილების გამგებთან ერთად, მტკიცე
კონტროლი დააწესოს ბაგა-ბალების მუშაობაზე, პერიოდულად შეა-
მოწმოს მათი მუშაობა, გაატაროს საჭირო ღონისძიებები, მუშაო-
ბის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით ახალ სასწავლო წლიდან
ქ. თბილისში შექმნას ბაგის აღმზრდელთა მეთოდ-გაერთიანება და
ბაგშეთა ასაკის მიხედვით მეთოდური სექციები.

3. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტრუტმა (ამხ. თ. ზა-
ხაშვილი) სკოლამდელი აღზრდის რესპუბლიკურ მეთოდურ კაბინეტ-
თან ერთად (ამხ. ნ. კაკაურიძე) გაითვალისწინოს ბაგა-ბალის მედ-
დების გადამზადება.

4. სკოლამდელი აღზრდის რესპუბლიკურმა მეთოდურმა კაბი-
ნეტმა (ამხ. ნ. კაკაურიძე) ახალ სასწავლო წლისათვის შეიმუშაოს
ბალის ჯგუფების მუშაობის აგეგმვა-ალრიცხვის, ერთკვირეული
კვების და სხვა საჭირო დოკუმენტაციის ნიმუშები და წარმოადგი-
ნოს განათლების სამინისტროში განსახილველად.

5. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ა. კვაჭაძე) ბაგა-
ბალების ბიუჯეტში გაითვალისწინოს მედიკამენტების შესაძნად
საჭირო ასიგნობანი.

6. დაისვას საჭირო საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
წინაშე განათლების სამინისტროსათვის ბაგისა და ბალის უმცროსი
ასაკის ჯგუფებისათვის იატაკის საფენის (ხალიჩების) საჭირო ფონ-
დის გამოყოფის შესახებ.

7. მომართებისა და დამხმარე წარმოებათა სამმართველომ
(ამხ. ს. არეველაძე) უმოკლეს დროში უზრუნველყოს ბაგა-ბალების
ბაგის ჯგუფები საჭირო სასწავლო-თვალსაჩინოებითა და დგამ-
ავეჯით.

8. სკოლამდელი აღზრდის განყოფილებაშ (ამხ. გ. აბდუშელი-
შვილი) წარმოადგინოს დასაბუთებული წინადაღებანი ბაგის ასაკის
ბაგშეთა კონტინგენტის მომსახურების საქმის არსებითად გაუმჯო-

ბესების შესახებ და ზედამხედველობა დააწესოს ამ ბრძანებისა შესრულებაზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1967 წლის 28 აპრილის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშენაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
3 გენერალური ბრძანება № 587

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შრომითი-პოლიტექ-
ნიკური და საწარმოო სწავლების მეთოდური კაბინეტის, შრომი-
თი-პოლიტექნიკური სწავლებისა და ტექნიკურ საშუალებათა
კაბინეტის გარდაქმნის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს პოლიტექ-
ნიკური 13 იანვრის № 343 დადგენილების საფუძვლზე

ვ ბ რ კ ა ნ ე ბ

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შრომითი-
პოლიტექნიკური და საწარმოო სწავლების მეთოდური კაბინეტის,
შრომითი-პოლიტექნიკური სწავლებისა და ტექნიკურ საშუალებათა
მეთოდურ კაბინეტის გარდაქმნასთან დაკავშირებით, ამ კაბინეტის
საშტატო განრიგი და ხელფასის განაკვეთები, 1967 წლის ბიუჯე-
ტის შესაბამისად, დამტკიცდეს შემდეგი სახით:

რიცხვი ნომერი	თანამდებობა	მიზანი მიზანი მიზანი	ხელფასის განაკვეთი მანეთებში	შენიშვნა
1	2	3	4	5
1	I. აღმინისტრაციულ მომ- ხახურე პერსონალი			
1	დირექტორი	1	150	
2	უფროსი მუჩქალტერი	1	70	
3	მდიდარი მეცნენე	1	52—50	
4	შძლოლი	1		
5	დამლაგებელი	1	42—50	
	სულ	5		

1	2	3	4	
	II. მეთოდური პერსონალი			
1	მეთოდისტი ფიზიკაში (მით შორის ერთი ფიზიკურ სელსაწყოთა გამოყენების დარგში)		2	ხელფასის განაცვეთი 1564 წლის 15/VII № 620 დალგი- ნილების შესაბამისად
2	მეთოდისტი ქიმიაში . . .	1	"	
3	მეთოდისტი ბიოლოგიაში	1	"	
4	მეთოდისტი მათემატიკაში	1	"	
5	მეთოდისტი შრომით სწავ- ლფბასა და ხაზებაში	1	"	
6	მეთოდისტი სოფლის მეურ- ნებისაში	1	"	
7	მეთოდისტი ტექნიკურ სა- შუალებითა სწავლებაში გამოყენების დარგში	2	"	
8	მეთოდისტი დამროგრამე- ბული სწავლების დარგ- ში	1	"	
	სულ . . .	10	"	

2. დაწესდეს, რომ დასახელებული კაბინეტი მუშაობას აწარ-
მოებს სკოლების სამმართველოს უშუალო ხელმძღვანელობით და
ამ სამმართველოსათვის განათლების სამინისტროს ხელმძღვანელობის
მიერ დამტკიცებული კვარტალური გეგმების მიხედვით.

3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შრომითი-
პოლიტექნიკური სწავლებისა და ტექნიკურ საშუალებათა მეთოდური
კაბინეტის დირექტორმა მიმდინარე წლის 1 ივნისამდე წარმოად-
გინოს დასამტკიცებლად კაბინეტის დებულების პროექტი.

4. კადრების განყოფილებამ (ი. კვაჭაძე), სკოლების სამმარ-
თველოსთან ერთად, ამავე ვადისათვის წარმოადგინოს წინადადება
შრომითი პოლიტექნიკური სწავლების და ტექნიკურ საშუალებათა
მეთოდური კაბინეტის შესაფერი შალალკვალიფიციური სპეციალის-
ტებით დაკომპლექტების შესახებ.

5. საგეგმო-საფინანსო სამშართველომ (ამ. ა. ქვაჭაძე) უზ-
რუნველყოს კაბინეტის დაფინანსება 1967 წლის ბიუჯეტის შესა-
ბამისად.

საფუძვლი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 28 პრილის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშვარაშვილი

სამართლებოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
3 მაისის ბრძანება № 589

ქ. სამტრედის მესამე საშუალო სკოლაში სასწავლო-აღმზრდე-
ლობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

მიმღინარე წლის მარტში ჩატარებული შემოწმებით დადგინ-
და, რომ ქ. სამტრედის მესამე საშუალო სკოლაში სასწავლო დის-
ციპლინების სწავლება არადამაკმაყოფილებლადაა დაყენებული და
მოსწავლეთა მომზადება, თითქმის ყველა ძირითად საგანში, დაბა-
ლია. აღნიშნული ნაკლოვანებების შესახებ ადგილზე მოხსენდა სკო-
ლის პედაგოგიურ საბჭოს. სკოლების სამართველოს მოხსენებითი
ბარათი განათლების სამინისტროს კოლეგიის წინა თათბირზე გა-
ეცნო სკოლის დირექტორს ამბ. ს. ნინუას, რომელსაც არც წინა-
თათბირზე და არც კოლეგიის სხდომაზე, რომელიც ჩატარდა 1967-
წლის 17 მარტს, არ განუცხადებია რაიმე პრეტენზია შემოწმებისი
შედეგების შესახებ.

ნაცვლად იმისა, რომ სათანადო დასკვნები გამოეტანათ და
დაერაზმათ სკოლის პედაგოგიური კოლეგიის ნაკლოვანებათა გა-
მოსასწორებლად, სკოლის დირექტორმა ს. ნინუამ და დირექტო-
რის მოადგილემ სასწავლო მუშაობის დარგში დ. ჩხეიძემ აღნიშნული
ნაკლოვანებების მიჩქმალებისა და თვის მართლების მიზნოთ დაიწ-
ყეს დაუსაბუთებელი წერილების წერა.

1967 წლის 28 აპრილის კოლეგიამ საგანგებოდ იმსჯელა ქ.
სამტრედიის მე-3 საშუალო სკოლის შემოწმების შედეგების შესახებ.
სკოლების სამართველოს ბრიგადის წევრების გამოსვლებიდან
კვლავ ნათელი გახდა, რომ ამ სკოლაში დაბალ დონეზე დგას საგ-
ნების სწავლება. კოლეგიის სხდომაზე სკოლის დირექტორის
ს. ნინუას და განსაკუთრებით კი სასწავლო მუშაობის დარგში
დირექტორის მოადგილის დ. ჩხეიძის გამოსვლებიდან ჩანს, რომ
ისინი უპასუხისმგებლოდ ეყიდებიან მოსწავლეთა ცოდნის დონის

ამაღლების დარგში სკოლის წინაშე ამჟამად მდგარი ამოცანების
შესრულების საქმეს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. გაფრთხილებულ იქნენ ქ. სამტრედიის მე-3 საშუალო სკო-
ლის დირექტორი ს. ნინუა და დირექტორის მოადგილე დ. ჩხეიძე,
თუ ისინი გადამჭრელ ზომებს არ მიიღებენ სკოლაში არსებული
მდგომარეობის გამოსასწორებლად და მკვეთრად არ გარდაქმნიან
სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობას—განთავისუფლებული იქნებიან
თავიანთი თანამდებობიდან.

2. სკოლების სამშართველომ (ამს. დ. ჯავახია) 1967—68 სას-
წავლო წლის მეორე მეოთხედში შეისწავლოს ქ. სამტრედიის მე-3
საშუალო სკოლის მუშაობა და შედეგები მოახსენოს კოლეგიას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1967 წლის 28 აპრილის დადგენი-
ლება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშეარაშვილი

ర 1 క ర 1 0 0 6 శ ల 0 1

శ్రేమిద్గంఠి నర్గానొబిస
డాడఫ్రెనింల్చ్రెబిం

ర 1 6 శ ల 0 1

సాంస్కృతికానుష్ఠానికాత్మకానుష్ఠానికి శ్రేష్ఠు

సాంస్కృతికానుష్ఠానికి శ్రేష్ఠాగోప-అన్నగానొబిస త్రాపాలు
దా మంచించి కులార్థులు గారు నుండి దా గంభీరులు డాస్యోగ్రే-
భిలు శ్రేమిద్గంఠి దా మంచించి అనుష్ఠానికి శ్రేష్ఠాగోప-
భేటి ఏంగిలిలు మించి ఉపాయిత.

I. శ్రేష్ఠాగోప-అన్నగానొబిస ఫానొషిన్ శా వాన్తాఫిస్ట్రుఫ్లేబా

సాంస్కృతికానుష్ఠానికి శ్రేష్ఠాగోప-అన్నగానొబిస త్రాపాలు దా నొశ్చేధించి
శ్రేష్ఠాగోపిశ్చర్మి గాన్తాఫిస్ట్రు దా స్కోల్చాషి మ్హించి దా గామించు దా ల్యేబిస
మ్హించి కిర్మి దించి, రంపుంచి దా మాసితా దా గ్రంతి దా వ్యాపారి దా వ్యాపారి దా మ్హించి
మ్హించి మంచించి దా, సాతానించి అన్నగానొబిస త్రాపాలు న్హించి, శ్రేష్ఠు-
రిలు తొల్చించి దా కులార్థులు దా కులార్థులు దా వ్యాపారి.

శ్రేష్ఠాగోప-అన్నగానొబిస త్రాపాలు కార్పాల శ్చర్మి దా ప్రమాది దా వ్యాపారి
దా కులార్థులు దా అన్నగానొబిస త్రాపాలు దా కులార్థులు దా మంచించి
దా మంచించి, దా వ్యాపారి దా మంచించి దా వ్యాపారి దా మంచించి దా మంచించి
మ్హించి దా మ్హించి దా.

శ్రేష్ఠాగోప-అన్నగానొబిస త్రాపాలు నొశ్చేధి దా అతాఫిస్ట్రుఫ్లేబిస మ్హించి
మ్హించి దా ద్వితీయాత్మి దించి సాంస్కృతికా, రాంపుంచి దా సాంస్కృతికా, మంచించి,
గాన్తాఫిస్ట్రులు దా గాన్తాఫిస్ట్రులు దా కులార్థులు దా సాంస్కృతికా, రాంపుంచి దా గాన్తాఫిస్ట్రులు
కులార్థులు దా మంచించి దించి.

II. శ్రేష్ఠాగోప-అన్నగానొబిస శ్చర్మి దా మంచించి దా మంచించి

సాంస్కృతికానుష్ఠానికి శ్రేష్ఠాగోప-అన్నగానొబిస మంచించి:
a) అనుష్ఠానికి శ్రేష్ఠాగోప-అన్నగానొబిస త్రాపాలు దా మంచించి దా మంచించి దా మంచించి

რის კულტურულ-აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაციისათვის ხელი შეუწყოს ცოდნის შეძენისა და ბეჯითი სწავლისადმი მისწრავული ფეხის განვითარებისა და შევნებული დისკიპლინის აღზრდას, ამას-თანავე გამოიყენოს მუშაობის ისეთი ფორმები და მეთოდები, რომ-ლებიც განსხვავდებიან სკოლაში არსებული ფორმებისა და მეთო-დებისაგან; განავითაროს მოზარდთა ინიციატივა და თვითშემოქ-მედება, თავის საქმიანობაში გამოყენოს მოწინავე პიონერული და კომერციული ორგანიზაციების გამოცდილება;

ბ) მოზარდებთან კულტურულ-მასობრივი მუშაობის სახელ-მძღვანელოდ შექმნას მიკრორაიონის შტაბი, რომლის შემადგენ-ლობაში საჭარმოო დაწესებულებათა და სკოლების კომერცირის კომიტეტების წარმომადგენლებთან ერთად (რომლებიც მოცემული მიკრორაიონის ძირეულ ორგანიზაციებს წარმოადგენენ), უნდა შე-ვიღნენ შტაბის სამოქმედო ზონაში მცხოვრები დეპუტატები, მას-წავლებლები, სპორტსმენები, შემოქმედებითი ახალგაზრდობა და სხვები. ფართოდ ჩააბას ამ საქმეში კლუბები, კულტურის სახლები, პარკები, სკოლისგარეშე დაწესებულებანი და მათი დახმარებით სახლმართველობის ყველა ეზო გადააწყიოს მოზარდთა კულტუ-რული გართობისა და გონივრული დასვენების კერად;

გ) ბავშვთა ინტერესების გათვალისწინებით, მათი კულტურული გართობისა და დასკენებისათვის, უნდა შეიქმნას მოზარდთა კლუ-ბები, საბავშვო ოთახები და წითელი კუთხეები, ბიბლიოთეკები და ტექნიკური წრეები. სისტემატურად მოაწყოს ლაშერობანი, ექს-კურსიები და ექსპედიციები, ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს ზაფხულობით ბავშვთა გამაჯანსაღებელი ბანაკების მოწყობას;

დ) ეზოს კომიტეტებისა და მოზარდთა დახმარებით ეზოებში, სადაც ამის შესაძლებლობა არის, მოაწყოს ყველნარები, მშვანე ნარგავთა გაზონები, სპორტული მოედნები და სისტემატურად ჩაა-ტაროს მოძრავი თამაშობანი და სპორტული ასპარეზობანი;

ე) განათლების დარგში განახორციელოს განათლების სამი-ნისტროსა და მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმანქომების მითითებანი;

ვ) მშიდრო კავშირი იქონიოს ქალაქისა და რაიონის განათ-ლების განყოფილებებთან, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებთან არსებულ არასრულწლოვანთა

საქმეების კომისიებთან, სკოლებთან, ქალაქისა და რაიონის ჯანმრთელობისა და ცვის თრგანოებთან, მილიციის ბავშვთა მთახებთან;
ზ) აქტიური მონაწილეობა მიიღოს საყოველთაო-სავალდებულობისა და სწავლების განხორციელებაში;

თ) დაეხმაროს აკადემიურად ჩამორჩენილ და მეორეწლიან მოსწავლეებს ჩამორჩენილობის დაძლევაში და ამ მუშაობაში ფართოდ ჩააბას პენსიონერი მასწავლებლები;

ი) შეისწავლოს ბავშვთა უპატრონობისა და უზედაშედევლობის მიზეზები და ხელი შეუწყოს მათს ჩამას სწავლისა და სასარგებლო საქმიანობაში;

კ) შეისწავლოს ბავშვთა სანიტარულ-ჰიგიენური პირობები და ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებთან ერთად იზრუნოს მისი გაუმჯობესებისათვის;

ლ) თვალყური ადევნოს სახლმმართველობაში კულტურულ-მასახობრივი მუშაობისათვის გამოყოფილი თანხების დანიშნულებისამებრ ხარჯვას;

მ) სისტემატურად აამაღლოს თავისი პედაგოგიური ოსტატობა და იდეურ-თეორიული დონე. შეისწავლოს მოწინავე მასწავლებელთა და პედაგოგ-ორგანიზატორთა გამოცდილება. მონაწილეობა მიიღოს მასწავლებელთა მეთოდ-კომისიების, კონფერენციებისა და თათბირების მუშაობაში. საჭიროების შემთხვევაში დაესწროს სკოლის პედაგოგიური საბჭოს სხდომებს;

ნ) პედაგოგ-ორგანიზატორის წლიურ და კვარტალურ სამუშაო გეგმებს სახლმმართველობა უთანხმებს ალკა საქალაქო, რაიონულ კომიტეტს და ქალაქის, რაიონის განათლების განყოფილებას.

III. პედაგოგ-ორგანიზატორის წარალისება

პედაგოგ-ორგანიზატორები, რომლებიც თავს გამოიჩინენ მუშაობაში, მშრომელთა დეპუტატების რაიონულ ან საქალაქო საბჭოების აღმასკომების რეკომენდაციით შეიძლება დაჯილდოებულიქნან „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით, ალკა საქალაქო, რაიონული კომიტეტის სიგელითა და სხვა სახის ჯილდოებით.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
 20 გაისის ბრძანება № 663

დადი ოქთომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავი-
 საღმი მიძღვნილი მეშვიდე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ
 ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ შედეგებისა და მე-8 რესპუბ-
 ლიკური კონკურსის ჩატანების ღონისძიებათა შესახებ

მეშვიდე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატურალისტთა
 დახმარება სკოლას“ ჩატარებამ ხელი შეუწყო სოფლის მეურნეობის
 სხვადასხვა დარგის შესწავლით დაინტერესებული მოსწავლეების
 გამოვლინებას.

კონკურსში მონაწილეობა მიიღო 44 ქალაქისა და რაიონის
 652 სკოლისა და სკოლის გარეშე დაწესებულებების 436 ნორჩ ნა-
 ნატურალისტთა წრებ და 19 ათასზე მეტმა ნორჩმა ნატურალისტ-
 მა. რესპუბლიკურ შემაჯამებელ გამოფენაზე წარმოდგენილი იყო
 მოსწავლეთა თითქმის ათი ათასამდე ნამუშევარი.

კონკურსისათვის მზადების პერიოდში ბევრმა სკოლამ და
 სკოლის გარეშე დაწესებულებამ გააუმჯობესა ნორჩ ნატურალისტთა
 შორის მუშაობა. სასკოლო მიწის ნაკვეთებსა და ცოცხალი ბუნების
 კუთხებში სისტემატურად ტარდებოდა ცდა-დაკვირვებები, გამოი-
 ყნებდნენ სხვადასხვა სახის სასუქებს. სტიმულატორებს, ანტიბიო-
 ტიკებს, ჰერბიციდებს და ვიტამინებს.

რაიონის სკოლებში ნატურალისტური მუშაობის დაყენების
 საქმეში აღსანიშნავია გორის რაიონის (განათლების განყოფილების
 გამგე ა. ჩხეიძე), თელავის (განყოფილების გამგე ა. ნადაშვილი),
 ქ. რუსთავის (განყოფილების გამგე ს. როსნაძე), აჭარის ასსრ და
 სამხრეთ ოსეთის აგტონომიური ოლქის ნორჩ ნატურალისტთა საღ-
 გურების ორგანიზებული მუშაობა. ნაყოფიერად იმუშავებს ქ. თბი-
 ლისის მე-17, 65-ე; ქ. რუსთავის მე-7, მე-9, მე-11; გორის რაიო-
 ნის მერეთის, კარალეთის, სკრის, შინდისის; გარდაბნის რაიონის

სამგორის; ოქლავის რაიონის ნაფარეულის, ფშავლის; საგარეჯოს რაიონის მანავის, საგარეჯოს ბირველი და მეორე; კასპის რაიონის ლამისყანის; წალენჯიხის რაიონის ლიის; ხაშურის რაიონის ქვიშეთის; ზესტაფონის რაიონის სეირის; ორჯონიჯიძის რაიონის ხევის; ჩხოროწყუს რაიონის მუხურის; ახალციხის ბირველი; ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის! ლანჩხუთის რაიონის ჩოჩხათის, ხაშურის რაიონის ქვიშეთის; ბათუმის რაიონის კახაბრის; გურჯაანის რაიონის კაჭრეთის; ახალციხის ბირველი რვაწლიანი და რესპუბლიკის მრავალი სხვა სკოლის ნორჩ ნატურალისტთა წრეებმა.

მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, კონკურსის ჩატარების საქმეში ადგილი ჰქონდა ნაელოვანებებს, შემაჯამებელ გამოფენაზე წარმოდგენილი ზოგიერთი ექსპონატი არ იყო სრულფასოვანი, ექსპონატების ნაწილს აქლდა დაკვირვების აღწერის შედეგები, დაკვირვების დღიურები. გამოფენაზე წარმოდგენილი სკოლებისა და სკოლის გარეშე დაწესებულებების მონოგრაფიები არ იყო წესიერად გაფორმებული. თვით ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის ზოგიერთი წრის ნამუშევარი არ იმსახურებდა კონკურსში მონაწილეობის უფლებას. არადამაქმაყოფილებელი იყო კონკურსში აბაშის, გურჯაანის, თიანეთის, თეთრიწყაროს, საჩხერისა და ვანის რაიონის სკოლების მონაწილეობა, სრულიად არ მიუღიათ მონაწილეობა კონკურსში ბორჯომშის, ყაზბეგის, მახარაძის, ცხავიას, ახალქალაქის, ზესტიის, ბოგდანოვკისა და ლენტების რაიონების სკოლებს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. მე-7 რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ შემაჯამებელ გამოფენაზე კარგი ექსპონატების წარმოდგენისათვის დაჯალდოვდნენ:

პირველი ხარისხის დიპლომით:

გარდაბნის რაიონის სამგორის, საგარეჯოს რაიონის მანავის; წალენჯიხის რაიონის დაბა ჯერის; ზესტაფონის რაიონის შე-2 სეირის; საგარეჯოს 1-ლი; ქარელის 1-ლი, მე-2; ქ. თბილისის მე-17, 65-ე; ახმეტის მე-2, ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის; ქ. ქუთაისის მე-20; ოქლავის რაიონის ნაფარეულის, ფშავლის, რუსპირის; ქ. რუსთავის მე-9; წალენჯიხის რაიონის ლიის, წალენჯიხის; ორჯონილის რაიონის ზედა საზანოს, გურჯაანის რაიონის კაჭრეთის, გორჩის რაიონის ი. გოგებაშვილის სახ. გარიანის,

კარალეთის, ხიდისთავის, სკრის, მეტეხის, შინდისის; ნორჩ ნატურალური ცისფრთის; რალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ ზოლოგთა, დაწყებითი კლასების, ტექნიკურ მცნარეთა, ლანჩჩუთის რაიონის ჩიჩხათის; კასპის რაიონის ლამისყანის; ქ. რუსთავის მე-11; მცხეთის რაიონის მუხრანის, ძევვის; ქობულეთის რაიონის ლაგვის მე 2, ლანჩჩუთის რაიონის სუფსის; მაიკოვსკის; ორჯონიძის რაიონის ხევის; ბაშურის რაიონის ქვიშხეთის; აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ მეცნავილეთა, დაწყებითი კლასების, ნორჩ სუბტროპიკოსთა, თვითნაკეთობათა, სამცურნალო მცნარეთა წრეები და აჭარის და სამხრეთ ოსეთის ნატურალისტთა სადგურები.

მეორე ხარისხის დიპლომით:

ლანჩჩუთის რაიონის ქვიანის 8 წლიანი; გარდაბნის რაიონის გლდანის, სოლანლურის, მარტყოფის, სართიჭალის მე-2, მცხეთის რაიონის ნიჩიბისის, მისაქციელის; ჩარდახის, კასპის რაიონის ზემოხანდაკის; ქარელის რაიონის ზღუდრის; ონის რაიონის შეუბნის 8-წლიანი; გორის რაიონის ძევერის, ქახვრელის, მეჯვრისხევის; თეთრიწყაროს რუსული; ქ. ჭუთაიისის მე-15; თელავის რაიონის წინანდლის, განთის; წალენჯიხის რაიონის მედანის, ქ. ბათუმის საშ. სკოლა-ინტერნატის; ქობულეთის რაიონის ჩაქვის, ციხისძირის; ქ. ბათუმის მე-7; ბათუმის რაიონის ერგეს 8-წლიანი; ჩხოროწყუს რაიონის მუხრანის; ახალციხის 1-ლი და ქ. თბილისის 98-ე საშ. სკოლების ნორჩ ნატურალისტთა წრეები.

ს ი გ ე ლ ი თ:

ქ. თბილისის მე-7, მე-2, მე-4, მე-10, 26-ე, 110-ე, 114-ე, 130-ე; დუშეთის რაიონის ბულაჩაურის, ჭართლის; ონის საბაგშვი სახლის, ონის რაიონის კვაშხიეთის, თერჯოლის რაიონის ნახშირლელის; ზეგტაფონის რაიონის დილიკაურის; გორის რაიონის ტირძნისის, ზერტის; ქარელის რაიონის აბისის, რუისის, ახმეტის რაიონის ზემო ალექანის; თელავის რაიონის კონდოლის, სანიორეს; ცაგერის, ქ. ბათუმის 1-ლი, ქობულეთის 1-ლი, ყვარლის რაიონის გაფაზის, კუჭატნის; ასპინძის რაიონის იდუმალის, ჭობარეთის, ოშორის, ორგორის, ასპინძის; მაიკოვსკის რაიონის წითელხევის, როკეთის, ქ. რუსთავის მე-6; გარადაბნის რაიონის სართიჭალის 1-ლი; მცხეთის რაიონის, ახალდაბის ზაქესის; ახალციხის საშუალო

პირველი ხარისხის დიპლომითა და ფასიანი საჩუქრებით დაჯილ-
დოებულ იქნან (4 მანეთის ღირებულების ლიტერატურით)
მოხწავდები:

თეალიაშილი ზურაბ—გარდაბნის რაიონის სამგორის 8-წლიანი
სკოლა

მგალობლიოშვილი ნინო—გარდაბნის რაიონის სამგორის 8-წლი-
ანი სკოლა

მაღრაძე ნინა—გარდაბნის რაიონის სამგორის საშ. სკოლა
ქვემერელი ნიკოლოზი—საგარეჯოს რაიონის მანავის საშ.
სკოლა

საბაშვილი გიგი—საგარეჯოს 1-ლი საშ. სკოლა

ადუაშვილი ვენერა—გორის რაიონის კარალეთის საშუალო
სკოლა

რთველიაშვილი გიორგი—გორის რაიონის მეჯვრისხევის საშ.
სკოლა

ციხისთავი ლალი — თელავის რაიონის ფშავლის საშუალო
სკოლა

მოსიძე მერი—თელავის რაიონის ფშავლის საშუალო სკოლა
შათირიშვილი თემური—თელავის რაიონის ფშავლის საშუალო
სკოლა

ქარელიძე გულნარა—ქ. გორის მე-11 საშუალო სკოლა

ივანივი ალექსანდრე—ქ. რუსთავის მე-9 საშუალო სკოლა
აბრაშიშვილი ალექსანდრე—ქ. რუსთავის მე-9 საშუალო სკოლა

სამუშია ველოდე—წალენჯიხის რაიონის ლიის საშუალო
სკოლა

სამუშია სოსო—წალენჯიხის რაიონის ლიის საშუალო სკოლა

სამუშია ნატალია—წალენჯიხის რაიონის ნკიფუს საშუალო
სკოლა

საგანელიძე დიოგენტ—მცხეთის რაიონის ქეგვის საშუალო
სკოლა

მარქოზაშვილი ნათელა—თელავის რაიონის ნაფარეულის სა-
შუალო სკოლა

ნახშირაშვილი ანა—თელავის რაიონის ფშაველის სამუალო
სკოლა

იჩქაიძე გულნარა—თელავის რაიონის ფშაველის სამუალო
სკოლა

მეგრელიშვილი თემურ—ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკუ-
რი საგდური

ხანიაშვილი თამაზ—ქ. თბილისის 65-ე საშუალო სკოლა

მეორე ხარისხის დიპლომითა და ფასიანი ხაჩუქრებით დაჯილ-
დოვდნენ (2 მანეთის ღირებულების ლიტერატურით)
მოსწავლეები:

ანიაშვილი ნაზი—გარდაბნის რაიონის სამგორის 8-წლიანი
სკოლა

თვალიაშვილი მანანა—გარდაბნის რაიონის სამგორის 8-წლი-
ანი სკოლა

ზიმაროვი ალექსანდრე—გარდაბნის რაიონის სამგორის 8-წლი-
ანი სკოლა

ბაიაძე მარინე—გორის რაიონის მერეთის საშუალო სკოლა

ბესტავაშვილი თამაზ—გორის რაიონის მერეთის საშუალო
სკოლა

გურგენიშვილი მანანა—გორის რაიონის კარალეთის საშუალო
სკოლა

ხარბეგაშვილი მაგული—გორის რაიონის კარალეთის საშუალო
სკოლა

ხარბეგაშვილი ლიზა—გორის რაიონის კარალეთის საშუალო
სკოლა

ყიზილაშვილი მამუკა—ახმეტის 1-ლი საშუალო სკოლა

ფილიშვილი ზურაბ—ახმეტის 1-ლი საშუალო სკოლა

კინაძე ლიანა—ახალციხის 1-ლი საშუალო სკოლა

ჯიმშერაშვილი გიორგი—ახალციხის 1-ლი საშუალო სკოლა

სოხაძე ლალი—ახალციხის 1-ლი საშუალო სკოლა

პაპიკიანი ანა—ახალციხის 1-ლი საშუალო სკოლა

გერასიმოვი ივან—ახალციხის 1-ლი საშუალო სკოლა

შოპოვიჩი პავლე—ქ. რუსთავის მე-3 საშუალო სკოლა

როშვოვა ლუდმილა—ქ. რუსთავის მე-9 საშუალო სკოლა

ბედიაშვილი თინაონინ—კასპის რაიონის ლამისყანის საშუალო

სკოლა

საშუალო
გვირჩევითი

ბედიაშვილი თამარ—ქასპის რაიონის ლამისყანის საშუალო
სკოლა

ბედიაშვილი ეთერ—ქასპის რაიონის ლამისყანის საშუალო
სკოლა

თევდორაშვილი თემურ—გურჯაანის რაიონის კაჭრეთის სა-
შუალო სკოლა

სომხიშვილი ავთანდილ—ქ. თბილისის 85-ე საშუალო სკოლა
ფირცხალაშვილი ელგუჯა — ქ. თბილისის 85-ე საშუალო
სკოლა

გამაზაშვილი ნელი—ქ. თბილისის 75-ე საშუალო სკოლა
ამირხანიანი მერუეან — ქ. თბილისის 95-ე საშუალო სკოლა
გულისაშვილი რევაზ — ქ. თბილისის 62-ე საშუალო სკოლა
მარქოზაშვილი მერაბი—თელავის რაიონის ფშაველის საშუალო
სკოლა

იჩუკაძე ტრისტანი—თელავის რაიონის ფშაველის საშუალო
სკოლა

მინაევა ნადევდა — ქ. რუსთავის მე-9 საშუალო სკოლა
კუზნეცოვი ნონა — ქ. რუსთავის მე-9 საშუალო სკოლა
ვეკუა ჯანიკო — წალენჯიხის რაიონის ლიის საშუალო სკოლა
ქოქოსაძე ნონა — წალენჯიხის რაიონის ლიის საშუალო სკოლა
ნანავა თამარ — წალენჯიხის რაიონის ლიის საშუალო სკოლა
მოლაშხია მელეია — წალენჯიხის რაიონის ნაკიფუს საშუალო
სკოლა

მოლაშხია ნელი — წალენჯიხის რაიონის ნაკიფუს საშუალო
სკოლა

რატინაძე ვლადიმერ — მცხეთის რაიონის ძეგვის საშუალო
სკოლა

ფირანაშვილი გოდერძი — მცხეთის რაიონის ძეგვის საშუალო
სკოლა

ხინჯალაძე რევაზ — ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა
ბოტომახინი გენალი — ქ. რუსთავის მე-7 საშუალო სკოლა
ირემაშვილი ნოდარი — საგარეჯოს 1-ლი საშუალო სკოლა
გზირიშვილი თედო — საგარეჯოს 1-ლი საშუალო სკოლა
ბუზარიაშვილი რევაზ — საგარეჯოს 1-ლი საშუალო სკოლა
გოგიჩაშვილი გურამ — გორის რაიონის ხიდისთავის საშუალო
სკოლა

ჯანეზაშვილი აპალონი—გორის რაიონის ქახვრელის საშუალო სკოლა

დალაქიშვილი ნელი—ნორჩ ნატურალისტთა რესპ. სადგურის ნორჩი ნატურალისტი

დალაქიშვილი ლიანა—ნორჩ ნატურალისტთა რესპ. სადგურის ნორჩი ნატურალისტი.

2. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა სადგურმა სიგელით დააჯილდოოს მათ მიერ წარმოდგენილი 167 მოსწავლე.

3. რესპულიკურ კონკურსში მოსწავლეთა შახობრივად ჩაბმიხა და კონკურსის ორგანიზებულად ჩატარებისათვის დაჯილდოვდნენ მასწავლებლები, სახალხო განათლების წარჩინებულის სამკერდე ნიშნით:

გოდერძიშვილი ელენე—საგარეჯოს 1-ლი საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

როდონაია ნინო — ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ ნატურალისტთა წრების ხელი

გურიელი ვარა—თელავის რაიონის ნაფარეულის საშუალო სკოლის დირექტორი, იგივე ბიოლოგიის მასწავლებელი.

პირველი ხარისხის დიპლომით:

ჩხაიძე ავთანდილ—გორის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

ნაღაშვილი ალექსანდრე—თელავის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

ბერიაშვილი ივანე—საგარეჯოს რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

გოგუაძე ნინო—ქ. ქუთაისის მე-10 საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

თელევა მარინე—სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის ნორჩ ნატურალისტთა საოლქო სადგურის დირექტორი

ლომსაძე როზა—ხაშურის რაიონის ქვიშხეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

შვალობლიშვილი ნატალია—გარდაბნის რაიონის სამგორის 8-წლიანი სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

სულთანიშვილი ლამარა—საგარეჯოს რაიონის მანავის აჭარის განაკვეთის ბიოლოგის მასწავლებელი

ასთავიშვილი ქეთეგან—საგარეჯოს რაიონის მანავის საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

ქარელი ალექსანდრე—გორის რაიონის შერეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

შაფოთშვილი შუშანა—გორის რაიონის კარალეთის საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

დურგლიშვილი ნათელა—საგარეჯოს მე-2 საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

იალინვა ქანა—ქ. რუსთავის მე-11 საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

ჩხეტია ლუბა—ქ. ქუთაისის მე-20 საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

კუნდუაშვილი ნატალია—ახალციხის რაიონის 1-ლი საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

ჩოჩიშვილი ანა—ქ. გორის მე-11 საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

შარაბიძე დარეჯან—მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

გელაშვილი ნინო—ქ. თბილისის მე-17 საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი.

მეორე ხარისხის დიპლომით:

ღარიბაშვილი ნათელა—გორის რაიონის შინდისის საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

ქარდავა არველოდი—წალენჯიხის დაბა ჯვრის მე-2 საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

ხვინიშვილი გიორგი—ზესტაფონის რაიონის მე-2 სეირის საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

ტიკარაძე სევერიან—ლანჩქუთის რაიონის ჩოჩიათის საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

გუბავე ნინო—ქარელის 1-ლი საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

ნარიმანიძე ცირა—ქარელის მე-2 საშუალო სკოლის ბიოლოგის მასწავლებელი

ჩოფიგაშვილი ელიზავეტა—ქ. რუსთავის მე-7 საშუალო სკო-
ლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
ნაცყიდაშვილი ნიკოლოზ—მცხეთის რაიონის მუხრანის საშუ-
ალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი
ონიაშვილი ივლიტა—ახმეტის მე-2 საშუალო სკოლის ბიოლო-
გიის მასწავლებელი

აზიკუროვი ეთერ—ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

ჩხეტია ლუბა—ქ. რუსთავის მე-20 საშ. სკოლის ბიოლოგიის
მასწავლებელი

გოცირიძე ელენე—ონის რაიონის შეუბნის 8-წლიანი სკოლის
ბიოლოგიის მასწავლებელი

ხალვაში ილია—ლანჩხუთის რაიონის 8-წლიანი სკოლის მას-
წავლებელი

გოგიაშვილი ოქრო—კასპის რაიონის ზემო ხანდაკის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

გენგაშვილი ზაირა—გარდაბნის რაიონის სართიჭალის მე-2
საშუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

მეზერიშვილი ქეთევან—გორის რაიონის ქახერელის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

დათუეიშვილი ევგნია—თელავის რაიონის წინანდლის საშუა-
ლო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

ბუცხრიკიძე ელენე—თელავის რაიონის რუისპირის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

ქიმიროვი ფორა—გარდაბნის რაიონის სოლანლულის რეა-
წლინი სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

ბერუაშვილი ნინო—სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის ნორჩ ნატუ-
რალისტთა საოლქო სადგურის ჭრის ხელმძღვანელი

ყოჩიაშვილი ვალენტინა სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის ნორჩ ნა-
ტურალისტთა საოლქო სადგურის ჭრის ხელმძღვანელი

ჩარაშვილი ნინო—სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის ნორჩ ნატურა-
ლისტთა საოლქო სადგურის ჭრის ხელმძღვანელი

ხეგელებით:

კვინიხიძე თამარ—ქარელის რაიონის კეხიჯვრის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

კირკიტაძე ბონდო—თერჯოლის რაიონის ზედა საზანოს სა-
შუალო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

ბურდილაძე რუსლან — ონის საბავშვო სახლის ბიოლოგიის
მასწავლებელი

თაბუკაშვილი ნინო —ქ. თბილისის მე-7 საშუალო სკოლის
ბიოლოგიის მასწავლებელი

სალაძე ევტონ —ზესტაფონის რაიონის დილიკაურის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

სახიაშვილი ესმა —გარდაბნის რაიონის ნორიოს საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

კილასონია ლილი —ქარელის რაიონის აბაშის საშუალო სკო-
ლის ბიოლოგიის მასწავლებელი

გადახვალიძე სილვა —თელავის რაიონის კონდოლის საშუალო
სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი.

4. გამოცხადდეს დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რეკო-
ლუციის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი მერვე რესპუბლიკური კონ-
კურსი — „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“.

5. მერვე რესპუბლიკური კონკურსის — „ნორჩ ნატურალისტთა
დახმარება სკოლას“ ხელმძღვანელობისათვის დამტკიცდეს რესპუბ-
ლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

უშ. ობოლაძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის
მოადგილე — თავმჯდომარე

6. ლალიძე — საქართველოს კომიკაციის ცენტრალური კომი-
ტეტის მდივანი — თავმჯდომარის მოადგილე

გ. შენგელია — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სასკოლო ინსპექტორი

ქ. დარსალია — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სასკოლო ინსპექტორი

ა. კვაჭაძე — სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის პროფესორი

ა. ჯანაშვილი — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიო-
ლოგიის კათედრის გამგე

შ. მანგიაშვილი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
ნორჩ ნატურალისტთა რესპ. სადგურის დირექტორი — საორგანი-
ზაციო კომიტეტის მდივანი.

6. მერვე რესპუბლიკური კონკურსის — „ნორჩ ნატურალისტთა
დახმარება სკოლას“ — საორგანიზაციო კომიტეტმა უხელმძღვანე-
ლოს კონკურსის ჩატარებას და მიმდინარეობის შესახებ მოახსენოს
განათლების სამინისტროს.

7. ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორის
ტორმა ამზ. შ. მანგიაშვილმა:

ა) მეთოდური დახმარება გაუწიოს სკოლებსა და სკოლის გა-
რეშე დაწესებულებებში არსებულ ნორჩი ნატურალისტთა წრეების
ხელმძღვანელებს;

ბ) კონკურსისათვის მზადების საქმეში დახმარების გასაწევად
მიაყლინოს სპეციალისტები: ყაზბეგის, თიანეთის, ბორჯომის, გურ-
ჯაანის, ახალქალაქის, წითელწყაროს, ზუგდიდისა და ბოლნისის
რაიონებში;

გ) მიმდინარე წლის ნოემბრამდე უზრუნველყოს რესპუბლიკის
სკოლებისა და სკოლის გარეშე დაწესებულებების ნორჩი ნატურა-
ლისტთა წრეები საჭირო მეთოდური მითითებებით.

8. აფხაზეთისა და აფარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა,
სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების
განყოფილებათა გამგებებმა:

ა) გააცნონ სკოლების დირექტორებს მეშვიდე რესპუბლიკური
კონკურსის „ნორჩი ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“—შედეგები
და მერვე რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების პირობები;

ბ) გამოავლინონ საუკეთესო სკოლები, სკოლის გარეშე და-
წესებულებები, წრეები და ნორჩი ნატურალისტები 1966-67 წლის
სსრკ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე მონაწილეობის
მისაღებად.

9. საშუალო, რვაწლიანი და დაწყებითი სკოლების დირექ-
ტორებმა:

ა) საფუძვლიანად გააცნონ მოსწავლეებს კონკურსის ჩატარე-
ბის პირობები და აღმოუჩინონ მათ ყოველგვარი დახმარება კონ-
კურსში მოსწავლეთა ფართო ჩაბმისათვის;

ბ) გააცნონ მოსწავლეებს მერვე რესპუბლიკური კონკურსის
ჩატარების პირობები;

გ) სანიმუშოდ მოაწყონ სასკოლო მიწის ნაკვეთები და ცო-
ცხალი კუთხეები.

10. ნორჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა, აფხაზეთისა და
აჭარის ასსრ ნატურალისტთა სადგურებმა, სკოლებისა და სკოლის
გარეშე დაწესებულებათა ხელმძღვანელებმა დროულად ჩატარონ
მოსამზადებელი მუშაობა მერვე რესპუბლიკურ კონკურსში მონაწი-
ლეობისათვის.

11. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგე-
ბისა და დამხმარე წარმოებათა განყოფილებამ ნორჩი ნატურალისტ-

თა რესპუბლიკურ სადგურს გამოუყოს 50 კგ. ქაღალდი უდა შეცდის საჭირო მასალა.

12. გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციაშ სისტემატურად გააშუქის კონკურსისათვის მზადება და მიმდინარეობა.

13. განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოშ თვალყური ადევნოს და კონტროლი გაუწიოს კონკურსის მომზადებისა და ჩატარების საქმეს.

ავტორთველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშვილაშვილი

საქართველოს აღკვეთის ცენტრალური კომიტეტის ბიუ-
 როსა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
 კოლეგიის დადგენერაცია

1967 წლის 26 მაისი

საკ. აღკვეთის ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოსა და სსრ კაც-
 შირის განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1967 წლის 27 აპრი-
 ლის დადგენილებით 1967 წლის მაის-სექტემბერში ტარდება დიდი
 ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავის აღსა-
 ნიშნავად სრულიად საკავშირო დათვალიერება მოსწავლეთა ნამუ-
 შევრებისა თემაზე „ჩემი საბჭოთა სამშობლო“, რისთვისაც:

1. საქართველოს აღკვეთის ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილებამ და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველომ, გაზიერების „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „მოლოდიოე გრუპის“, „ნორჩი ლენინელის“, „სახალხო განათლების“, უურნალების „სკოლა და ცხოვრების“, „დილას“, „პიონერის“ რედაქციებთან ერთად გაატარონ შესაფერისი ღონისძიებანი, რათა უზრუნველყონ მოსწავლე-ახალგაზრდობის აქტიური მონაწილეობა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევო-
 ლუციის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილ სრულიად საკავშირო დათ-
 ვალიერებაში თემაზე „ჩემი საბჭოთა სამშობლო“ (საკავშირო აღკვეთის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს შერილი დათვალიერების ჩატარების შესახებ და რესპუბლიკური უიურის შემადგენლობა თან ერთვის).

2. საქართველოს აღკვეთის აფხაზეთის, აჭარისა და სამხრეთ ოსე-
 თის საოლქო, რაიონულმა და საქალაქო კომიტეტებმა, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთისა და რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებმა ახალგაზრდობისა და მასწავლებელთა გაზიერების რედაქციებთან ერთად ჩატარონ თითოეული რვაწლიანი და საშუალო სკოლის

შოსტავლეთა ნამუშევრების დათვალიერება თემაზე „ჩემი სამშობლო“.

3. დაევალოს განეთების „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „მოლოდიოგ გრუზიის“, „ნორჩი ლენინელის“, „სახალხო განათლების“, უურნალების „დილის“, „პიონერის“, „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებს გამოაქვეყნონ შოსტავლეთა საუკეთესო ნაშრომები, ტელევიზიისა და რადიოს ახალგაზრდულ გადაცემათა რედაქციებმა ფართოდ გააშუქონ კონკურსის შედეგები.

4. გამოიცეს შოსტავლეთა საუკეთესო ნაშრომების კრებული თემაზე—„ჩემი საბჭოთა სამშობლო“.

მიღებულ იქნას მხედველობაში, რომ კრებულში შეტანილი ნაშრომების ავტორებისათვის მოეწყობა ლაშქრობა მარშრუტით ლენინური ადგილები.

საქართველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის მდივანი
ო. ჩერქეზია

საქართველოს სსრ განათ-
ლების მინისტრი
ო. ლაშქარაშვილი

დ ა ნ ა რ თ ი № 1

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური ჩევოლუციის 50 წლისთავის აღსანიშნავად მოსწავლეთა ნამუშევრების თანაზო ,ჩემი საბჭოთა სამთხოვალო“ სრულიად საკავ-შირო დათვალიერებას მოყვობის შესახებ

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლის-თავის აღსანიშნავად, საკავშირო ალკე ცენტრალური კომიტეტი და სსრ კავშირის განათლების სამინისტრო აწყობს მოსწავლეთა ნამუშევრების თემაზე „ჩემი საბჭოთა სამშობლო“ სრულიად საკავ-შირო დათვალიერებას. დათვალიერებაში მონაწილეობას ღებულობენ რეაწლიანი და საშუალო სკოლების VII—IX კლასების მოსწავლეები.

1967 წლის მაისში ლიტერატურის გაკვეთილებზე ცხადდება საზინაო წერითი სამუშაოს თემა. რეკომენდებულია მოსწავლეებმა ნამუშევრებში გამოიყენონ სოციალისტური სახელმწიფოს დაფუძნებისა და განვითარების, საბჭოთა ხალხის ცხოვრების, ბრძოლისა და შრომის, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და ლენინური კომკავშირის გმირული საქმეების, სსრ კავშირის ხალხთა მე-გობრობის ისტორიიდან ღირსშესანიშნავი ფაქტები, გაგვიზიარონ თავიანთი აზრები, როგორ ესმით მათ თავისი ვალი სამშობლოს წინაშე, როგორ განსაზღვრავენ თავიანთ ადგილს საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

— თბზულებების გმირებად შეიძლება იყვნენ რევოლუციის, სა-მოქალაქო და დიდი სამამულო ომების მონაწილეები, შრომის ადა-მიანები, თავის პროფესიაში შეყვარებულები, რომლებიც სარგებლობენ საყოველოაო პატივისცემით, ახლობლები, მეგობრები, ამხანა-გები ორგანიზაციებიდან, სკოლიდან, კლასიდან, მასწავლებლებიდან.

თბზულებაზე მუშაობისას სასურველია მოსწავლეებმა გამოი-ყენონ საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და მხატვრული ლიტერატუ-რა, მასალები და შთაბეჭდილებები, რომლებიც მათ მიიღეს საკავ-

შირო ლაშქრობისას რევოლუციური, საბრძოლო და შრომითი დღეების ადგილებში, ექსედიციებში, დისპუტებში, მუხეუმებში და კივებში მუშაობისას, რევოლუციის, ომისა და შრომის ვეტერანებთან, საზოგადო მოღვაწეებთან, პოეტებთან, მწერლებთან, კომპოზიტორებთან, მხატვრებთან და მეცნიერებთან მიმოწერისა და შეხვედრებისას.

თითოეულ მოსწავლეს უფლება ეძლევა ამოირჩიოს ნაშრომის ლიტერატურული ფორმა: მოთხოვბა, დოკუმენტური რეპორტაჟი, ლირიული დაილირის ნაწილი, ნაწყვეტი, ლექსი, ლია წერილი და სხვა. ნაშრომების შეფასებისას მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული მათი იდეური მხარე. მოსწავლეთა უნარი სინამდვილისაღმი დამოყიდებულებისა, აზრის დამოუკიდებლობა, ამსახველობის საშუალებათა ორიგინალობა და წიგნიერება.

5. მოსწავლეთა ნაშრომების თემაზე „ჩემი საბჭოთა სამშობლო“ დათვალიერების ჩატარებისა და შედეგების შეჯამების მოსამზადებელ სამუშაოებს მხარეებში, ოლქებში, რესპუბლიკურში (საოლქო და საოლქო დაყოფის გარეშე) აწყობენ კომკავშირის კომიტეტები და სახალხო განათლების ორგანოები. ოლქებში, მხარეებში, რესპუბლიკურში (საოლქო დაყოფის გარეშე) უიური. კომკავშირის კომიტეტის, სახალხო განათლების ორგანოების საზოგადოებრიობის, ეურნალებისა და გაზეთების რედაქტორების. შეწრალთა კავშირების და მასწავლებელთა წარმომადგენლებისაგან.

თითოეულ სკოლაში დათვალიერების შედეგებს აჯამებენ კომკავშირის კომიტეტები და პედაგოგიური კოლექტივები შემოქმედებით კონფერენციებზე, კრებებსა და დისპუტებზე.

მიზანშეწონილია მოწყობის საუკეთესო ნამუშევართა გამოფენა, გამოქვეყნებული იყოს კიდლის გაზეთში, შეიქმნას ხელნაწერი კრებულები.

თითოეული რვაწლიანი სკოლა გზავნის ერთისა და საშუალო ორი მოსწავლის საუკეთესო ნაშრომს საოლქო, და რესპუბლიკური (საოლქო დაყოფის გარეშე), უიურის მისამართით არა უგვიანეს აწლის 20 სექტემბრისა. საოლქო და რესპუბლიკური (საოლქო დაყოფის გარეშე) უიური აწლის 30 სექტემბრისათვის უვზავნის საკავშირო ფორმის მოსწავლეთა 10 საუკეთესო ნაშრომს. ოლქებში, რესპუბლიკურში (საოლქო და არა საოლქო დაყოფით) რეკომენდებულია მოსწავლეთა საუკეთესო ნაშრომები გამოქვეყნდეს გაზეთებსა და ეურნალებში, მოუთხოოს მათ შესახებ რადიოთი და ტელე-

ვიზითით, შესაძლებლობის ფარგლებში გამოიცეს კრებულები, მოეწ-
ყოს სარაიონო, საქალაქო, საოლქო, სამხარეო, რესპუბლიკური შე-
მოქმედებითი კონფერენციები და გამოფენები. დაჯილდოვდეს აფ-
ტორები საპატიო სიგელებით, ქების სიგელებით, პრემიებით.

საკავშირო უიური განიხილავს მოსწავლეთა ნამუშევრებს თე-
მაზე „ჩემი საბჭოთა სამშობლო“ განსაზღვრავს მოსწავლეთა საუკე-
თესო შემოქმედებით ნამუშევრებს, რეკომენდენციას გაუკეთებს მათ
ცნობრალურ გაზეთებში და უურნალებში გამოსაქვეყნებლად, „მო-
ლოდაია გვარდიას“ გამომცემლობის კრებულში შესატანად და საუკე-
თესო შრომების ავტორებს იწვევს შეხვედრაზე საკ. ალკე ცკ და სსრ
კავშირის განათლების სამინისტრო. შემდეგ მოსწავლეები განა-
ხორციელებენ ლაშქრობას ჩვენი ქვეყნის ლენინურ აღგილებში.

შენიშვნა: პირობები შრომების საკავშირო დათვალიერებისა
გამოქვეყნდება გაზეთებში „კომსომოლსკაია პრავდა“, „პიონერს-
კაია პრავდა“, „უჩიტელსკაია გაზეტა“ და უურნალში „კომსომოლ-
სკაია ეიზნ“-ში, „ახალგაზრდა კომუნისტში“, „მოლოდიოდ გრუ-
ზიიში“.

დ ა წ ი რ თ ი № 2

შ ი უ რ ი

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური ჩევოლუციის შესრულების აღსანიშნავად მოხატვეთა ნამუშევრების თემაზე „ჩემი საბჭოთა სამშობლო“ ჩესპუბლიკური დათვალიერებისათვის

უშ. ობოლაძე—საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

6. ლალიძე—საქართველოს ალკე ცე მდივანი

დ. ჯავახია—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსი

6. შეელიძე—გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქტორი

გ. საჯაია—უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქტორი

ა. ჩხიძევაძე—ქ. თბილისის განათლების განყოფილების გამგის მოადგილე

ა. გომიაშვილი—გამომცემლობა „განათლების“ რედაქტორი

გ. შალამბერიძე—უურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ დამატების „ლიტერატურა სკოლაში“ რედაქტორი

ი. ნინეშვილი—პოეტი

ა. ძიძიგური—საქართველოს ტელევიზიის სახელმწიფო კომიტეტის თავ-რის მოადგილე

პ. ზმათავა—საქართველოს სსრ რადიო კომიტეტის თავ-რის მოადგილე

გ. დოჭვირი—ქ. თბილისის 55-ე საშ. სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასშტავლებელი

უ. მეტრეველი—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლის დირექტორი

გ. ბურჭულაძე—ქ. თბილისის 30-ე საშ. სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასშტავლებელი

- გ. გილაშვილი—გაზეთ „ახალგაზრდა კომუნისტის“ რედაქტორი
- გ. ბედინეიშვილი—გაზეთ „მოლოდიოდ გრუზიის“ რედაქტორი
- ი. ცერცვაძე—გაზეთ „ნორჩი ლენინელის“ რედაქტორი
- ბ. შელია—უურნალ „ბიონერის“ რედაქტორი
- ჯ. ჩარეგიანი—უურნალ „დილას“ რედაქტორი
- ფ. პაიჭაძე—პიონერთა სასახლის ქართული ენისა და ლიტერატურის კაბინეტის გამგე
- ქ. ლორთქიფანიძე—გამომცემლობა „ნაკადულის“ დირექტორი
- გ. ბარათაშვილი—უურნალ „საქართველოს ქალის“ რედაქტორი
- თ. ნაცვლიშვილი—ტელევიზიის ახალგაზრდულ გადაცემათა რედაქტორი
- ვ. გასპარაშვილი—ქ. თბილისის 44-ე საშუალო სკოლის რესული ენისა და ლიტერატურის შასტავლებელი.

საქართველოს სსრ განათლების ხამინისტროს 1967 წ.
 15 მაისის ბრძანება № 9/419

აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამხრეთის აგრძნომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგებებს

ზემდგომში ორგანოებმა მიიღეს დაღვენილება სალამო (ცვლის, სეზონის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელი სკოლების IX—XI კლასების იმ მოსწავლეთათვის შემცირებულ სამუშაო დღის ან შემცირებული სამუშაო კვირის დაწესების შესხებ, რომლებიც წარმატებით სწავლობენ წარმოებისაგან მოუწყეობლად.

ამ დაღვენილების მესამე მუხლით დაწესებული შეღავათებით სარგებლობის უფლების ვადა, გაუგრძელდათ V—VIII კლასების მოსწავლეებს 1967/68 სასწავლო წლის დაწყებამდე.

მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელი სკოლების V—VIII კლასების მოსწავლეებს IX—XI კლასების მოსწავლეთათვის დაწესებული შეღავათებით სარგებლობის უფლების ვადა ამჟამად იმავე ზემდგომი ორგანოების დაღვენილებით გაუგრძელდათ 1970/71 სასწავლო წლის დაწყებამდე.

გაცნობებთ რა ამას, გავაღეთ მტკიცედ იხელმძღვანელოთ აღნიშნული დადგენილებით და გაატაროთ საჭირო ლონისძიებანი მის შესასრულებლად.

საქართველოს სსრ განათლების
 მინისტრი თ. ლაშექარაშვილი

„Утверждая“
Министр просвещения Груз. ССР
Лашкарашвили Т. В.
19 февраля 1967 года

УКАЗАНИЯ

о приеме учащихся в вечерние (сменные) и заочные средние общеобразовательные школы

С целью улучшения организации приема учащихся в вечерние (сменные) школы рабочей и сельской молодежи и заочные школы, Министерство просвещения Грузинской ССР предлагает руководствоваться следующим:

1. В вечерние (сменные) школы рабочей и сельской молодежи и заочные школы принимаются граждане обоего пола в возрасте 16 лет и выше, которые работают на предприятиях и в учреждениях, колхозах и совхозах, а также инвалиды войны и труда.

Примечание: а) при приеме учащихся в вечерние (сменные) и заочные школы особое внимание следует уделить зачислению в III—VIII классы молодежи, работающей в той или иной области народного хозяйства;

б) в вечерние (сменные) и заочные школы в порядке исключения может быть принята молодежь, которая нигде не работает; школы совместно с местными органами должны принять необходимые меры для их устройства на работу;

в) учащиеся системы профтехнического образования в вечерние школы принимаются на основе письменного согласия директора соответствующего учебного заведения.

2. Запрещен перевод учащихся до 16 лет в вечерние (сменные) школы рабочей и сельской молодежи и заочные школы. Пе-

ревод в вечерние и заочные школы несовершеннолетнего, имеющего восьмилетнего образования можно только по согласованию с районной (городской) комиссией по делам несовершеннолетних, которая заботится об их трудоустройстве. Запрещено исключение таких учеников из вечерней и заочной школы без согласия вышеуказанной комиссии.

3. Категорически запрещен перевод учащихся выпускного класса всех типов школ из одной школы в другую. В порядке исключения из-за семейного положения или состояния здоровья производится только с разрешения Министерства просвещения Грузии (подробно см. письмо Министерства просвещения Грузинской ССР № 1006 от 3 сентября 1966 года, сборник приказов № 9—10, 1966).

4. Вопрос о допущении к приемным экзаменам для зачисления в XI класс вечерней (сменной) школы рабочей и сельской молодежи и заочной школы отдельных лиц (выше 18 лет), которые из-за длительного перерыва в учебе (три года и более) не имеют документа об образовании, решает Министерство просвещения Грузии.

5. Зачисление в XI класс вечерних и заочных школ работающей на производстве и демобилизованной из Советской Армии молодежи, имеющей соответствующие документы, непосредственно производит заведующий городским и районным отделом просвещения.

6. Лица, работающие в одной из отраслей народного хозяйства и окончившие восьмилетнюю школу или восемь классов средней школы зачисляются в IX классы вечерней (сменной) средней школы рабочей и сельской молодежи и заочное школы, срок обучения в которых—три года (IX, X, XI классы).

7. Лица, оставшиеся в IX классе десятилетней школы, после поступления на работу зачисляются в X классы вечерней и заочной школы.

8. Лица, окончившие IX класс десятилетней школы или X класс одиннадцатилетней школы и работающие в одной из отраслей народного хозяйства зачисляются в XI классы вечерней и заочной школы.

9. Изучение иностранного языка учащимися V—XI классов вечерних и заочных школ является обязательным. Решением педагогического совета школы разрешается освобождение учащихся в возрасте 30 лет и старше от изучения иностранного языка. Таким ученикам в документе об образовании в графе „иностранный язык“ ставится прочерк.

10. Прием учащихся как в укомплектованные, так и вновь открываемые классы вечерних и заочных школ производится ежегодно в пределах контингента, предусмотренного для каждой школы народнохозяйственным планом.

11. При комплектовании школ следует обратить внимание на развертывание сети V—VIII классов вечерних школ.

12. В конце учебного года директор школы на основе имеющегося в наличии количества учащихся и народнохозяйственного плана контингента следующего учебного года определяет, в какой класс сколько учеников должно быть принято, и в соответствии с этим объявляет прием учащихся.

13. Прием в школы нового потока объявляется с 25 мая по 31 августа. Для вовлечения молодежи в учебу директор школы совместно с администрацией и общественными организациями предприятий и учреждений проводит разъяснительную работу, издает объявления, пользуется собраниями молодежи, местной печатью и радиотрансляционной сетью.

Примечание. В порядке исключения школам [дается] право производить зачисление учащихся в первой четверти учебного года.

14. Поступающие в вечерние (сменные) и заочные общеобразовательные школы вместе с заявлением представляют следующие документы:

- а) справку или свидетельство об образовании с подписью директора (заведующего школой);
- б) справку с места работы;
- в) справку с места жительства;
- г) свидетельство о рождении;
- д) справку о состоянии здоровья.

БИБЛИОТЕКА
ПОДГОТОВИТЕЛЬНОГО
ПУНКТА

15. Заявление и документы поступающих в школу принимает
директор школы или его заместитель по учебной работе.

Примечание. Там, где есть учебно-консультационный пункт
заочной средней школы, прием учащихся производит заведующий
пунктом. Заочная средняя школа обязана установить контроль
над консультационным пунктом по зачислению учащихся. После
окончания приема, заведующий пунктом до 1-го сентября пересы-
ляет в школу документы вновь зачисленных и материалы о
приемных экзаменах.

16. Лица, имеющие перерыв в учебе более трех лет, если
при поступлении в школу не могут представить справку об об-
разовании, сдают вступительные экзамены (в V—X классах по
разрешению директора школы или отдела просвещения, а в XI
классе только по разрешению Министерства просвещения) по
программе предшествующего класса по следующим предметам:

В V—VI классах—родному языку (письменно), арифметике
(устно);

В VII классе—родному языку (письменно), алгебре (письменно);

В VIII классе—родному языку (письменно), алгебре—арифме-
тике (письменно), геометрии (устно);

В IX—X классах—родному языку (письменно), алгебре (пись-
менно), геометрии (устно);

В XI классе—по разрешению Министерства просвещения—род-
ному языку (письменно), алгебре (письменно), геометрии (устно).

Примечание:

Учащиеся, принятые в школу согласно этому правилу, обя-
заны до окончания выпускного (VII или XI) класса сдать экза-
мены по всем предметам, входящим в свидетельство о восьми-
летнем образовании или в аттестат о среднем образовании.

17. Виды письменных работ должны состоять: по родному
языку из письменной работы по определенной для каждого класса
тематике; по математике в VII, VIII, IX, X и XI классах—из од-
ной задачи и двух примеров.

18. Устные экзамены проводятся путем индивидуального
опроса.

19. Для проведения экзаменов тексты письменных работ, вопросы, задачи и примеры готовят учитель соответствующего предмета и утверждает директор школы.

20. Экзамены проводятся по расписанию, утвержденному директором школы. Вместе с этим, в группе в один день можно провести только один экзамен.

21. Поступающего в вечернюю (сменную) и заочную общеобразовательную школу проверяет утвержденная директором школы комиссия в составе преподавателя соответствующего предмета и ассистента.

22. Педагогический совет школы рассматривает результаты экзаменов. Зачисление в соответствующие классы производится решением педагогического совета и оформляется приказом директора школы. На каждого вновь принятого ученика должно быть составлено личное дело.

23. Учащиеся техникумов и других специальных учебных заведений а также лица, окончившие вышеуказанные учебные заведения и общеобразовательные дневные школы, в вечерние (сменные) и заочные школы не принимаются.

24. Исключенные из дневных школ в вечерние школы принимаются только после истечения срока исключения при условии, если они работают.

25. В связи с изданием настоящих указаний считать утратившими силу указания Министерства просвещения Грузинской ССР от 15 марта 1965 года „О приеме учащихся в вечерние (сменные) и заочные средние общеобразовательные школы“.

Основание: Постановление коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 10 февраля 1967 г.

Начальник управления вечерних
и заочных школ Р. Канделаки

რედაქტორი უშ. ობოლაძე
კორექტორი ე. აგლაძე

ვალი 10 ქან.

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 5/VI-67 წ. ანაზუმობის ზომა $6 \times 9,5$. ქაღალდის ზომა
 60×84 . სასტამბო ფორმათა რაოდგინბა $61\frac{1}{2}$.

შავ 711.

უ—10618.

ტირაჟი 5000.

თბილისის სტამბა № 11, უშ. ჩეკიდის ქ., 19.
Тбилисская типография № 11, ул. Чхендзе № 19.